

ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს

სხდომის ოქმი N10

თბილისი, 23 იანვარი 2025

ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს (შემდგომში - საბჭო) სხდომას (N15) ესწრებოდნენ ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს შემდეგი წევრები:

1. **დავით გოდერძიშვილი** - ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს ვეტერინარიის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი - **საბჭოს თავმჯდომარე**;
2. **მაია კერესელიძე** - ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, შპს - ევროპის უნივერსიტეტის პროფესორი, სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის დეკანის მოვალეობის შემსრულებელი, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი - **საბჭოს მდივანი**;
3. **თენგიზ ყურაშვილი** - ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, სსიპ - შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის პროფესორი, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ვეტერინარიისა და მეცხოველეობის სამეცნიერო განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი, ღირსების ორდენის კავალერი - **საბჭოს წევრი**;
4. **ლევან მაკარაძე** - ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელი, სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების საერთაშორისო სავეტერინარო განათლების ასოციაციის პრეზიდენტი, სსიპ - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ტრენერი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ექსპერტი, ღირსების ორდენის კავალერი - **საბჭოს წევრი**;
5. **ზურაბ მაკარაძე** - ვეტერინარიის დოქტორი, სსიპ - შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის პროფესორი - **საბჭოს წევრი**;
6. **ნინო მილაშვილი** - ვეტერინარიის დოქტორი, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი - **საბჭოს წევრი**;
7. **მარიკა ბოკუჩავა** - შპს - ევროპის უნივერსიტეტის მოწვეული ლექტორი, გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) ცხოველთა ჯანმრთელობის ეროვნული პროექტის მენეჯერი - **საბჭოს წევრი**;
8. **მაია ბერუაშვილი** - მედიცინის დოქტორი, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის პოლიტიკის დეპარტამენტის სურსათის უვნებლობის სამმართველოს მეორადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი, შპს - ევროპის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი - **საბჭოს წევრი**;
9. **ჯამბულ მაღლაკელიძე** - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის პოლიტიკის დეპარტამენტის სურსათის უვნებლობის სამმართველოს პირველი კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი - **საბჭოს წევრი**;

10. **დემნა ხელაია** - ვეტერინარიის დოქტორი, სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს ვეტერინარიის დეპარტამენტის უფროსი, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი - **საბჭოს წევრი**;
11. **ნატო ფერაძე** - ა(ა)იპ - სექტორული პლატფორმის „მომავლის ფერმერი“ კონსულტანტი, შვეიცარიული აგრარული სკოლის „კავკასია“ პროფესიული პროგრამის ხელმძღვანელი - **საბჭოს წევრი**;
12. **თამარ ჩხიკვიშვილი** - ა(ა)იპ - საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია/USDA „ინვესტირება უვნებელ და ხარისხიან მესაქონლეობაში“ (USDA - Food for Progress SQIL - Land O'Lake) მესაქონლეობის და სერტიფიცირების სპეციალისტი - **საბჭოს წევრი**;
13. **მარიამ ჩხიკვიშვილი** - ვეტერინარული კლინიკის „ვეტექსი“ დირექტორი, ა(ა)იპ - წვრილი ცხოველების ვეტერინართა საქართველოს ასოციაციის პრეზიდენტი - **საბჭოს წევრი**;
14. **ლამა ავალიანი** - აგრარულ მეცნიერებათა დოქტორი, ა(ა)იპ - სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების სავეტერინარო განათლების საერთაშორისო ასოციაციის უმაღლესი აკადემიური და პროფესიული განათლების სექტორის კურატორი, ამერიკის სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის (USDA) მიერ დაფინანსებული მესაქონლეობის განვითარების პროექტის „ინვესტირება უვნებელ და ხარისხიან მესაქონლეობაში“ დირექტორის მოადგილე - **საბჭოს წევრი**;
15. **ზვიად ასანიშვილი** - სსიპ - ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს დირექტორის მოადგილე - **საბჭოს წევრი**.

სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი:

1. **ქეთევან ფანჩულიძე** - კვალიფიკაციების განვითარების სამსახურის უფროსი;
2. **ნინო გოგლიჩიძე** - კვალიფიკაციების განვითარების სამსახურის კოორდინატორი;
3. **სოფიკო გაფრინდაშვილი** - კვალიფიკაციების განვითარების სამსახურის უფროსი სპეციალისტი.

დაინტერესებული მხარეები:

1. **ნინო ტალიაშვილი** - შპს ევროპის უნივერსიტეტის რექტორი;
2. **სოფიო ხუნდაძე** - შპს ევროპის უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი ხარისხის განვითარების მიმართულებით;
3. **ნინო ღაჭავაძე** - შპს ევროპის უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი.
4. **გიული გოგოლი** - საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ - სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მეცხოველეობის და საკვებწარმოების დეპარტამენტის მეცხოველეობაში სანაშენე მუშაობის ჯგუფის ხელმძღვანელი, მეცხოველე მკვლევართა და ფერმერთა კავშირის გამგეობის წევრი, პროფესორი, სოფლის მეურნეობის ვიწრო სფეროს უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს წევრი.

საბჭოს სხდომა დაიწყო 16:10 სთ-ზე.

კვალიფიკაციების განვითარების სამსახურის კოორდინატორი ნინო გოგლიჩიძე მიესალმა საბჭოს წევრებს და აღნიშნა, რომ სხდომას საბჭოს 27 წევრიდან ესწრებოდა საბჭოს 15 წევრი. სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2019 წლის 11 ივნისის N476/ი ბრძანების, უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლის შემუშავების, განახლებისა და დამტკიცების,

დარგობრივი საბჭოების, დარგობრივი სამუშაო ჯგუფების შექმნისა და საქმიანობის წესის (შემდგომში 476/ი ბრძანება) მე-9 მუხლის 3 პუნქტის შესაბამისად, საბჭოს სხდომა უფლებამოსილია, თუ მასში ესწრება/ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებით მონაწილეობას იღებს საბჭოს წევრთა სიით შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

ამავე წესის მე-9 მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, საბჭოს მდივანი ადგენს:

- ა) საბჭოს ოქმს, რომელშიც აისახება გადაწყვეტილება პროექტის საჯარო განხილვაზე გატანის შესახებ;
- ბ) საბჭოს (საჯარო განხილვის) ოქმს, რომელშიც აისახება საჯარო განხილვის პროცესში მონაწილე მხარეების მიერ გამოთქმული შენიშვნები, მოსაზრებები და შეფასებები;
- გ) საბჭოს შემაჯამებელ ოქმს, რომელშიც აისახება დარგობრივი მახასიათებელზე მუშაობის პროცესი და ამ მუხლის მე-10 პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება.

საბჭოს დამტკიცებიდან 2025 წლის 23 იანვრის ჩათვლით სულ ჩატარდა საბჭოს 15 სხდომა, რომლის ფარგლებშიც განახლდა დარგობრივი მახასიათებლის შესავლის, სწავლის სფეროს აღწერის, სწავლის შედეგების, სწავლების, სწავლისა და შეფასებისა, დამატებითი ინფორმაციისა და დოკუმენტის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრების შესახებ თავები, ასევე დამატა მისანიჭებელი კვალიფიკაციის თავი.

საბჭომ აღნიშნული ცენტრის დირექტორის 2018 წლის 9 იანვრის N9 ბრძანებით დამტკიცებული ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დარგობრივი მახასიათებლის განახლებისას, საბჭომ ყველაზე მეტი დრო დაუთმო სწავლის შედეგების თავზე მუშაობას, სწავლის შედეგების სტრუქტურისა და ფორმატის შეთანხმებას. ამ ნაწილში არაერთი ცვლილება განხორციელდა მათ შორის ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს აღმწერებით განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებთან შესაბამისობა. სტილისტურად გაიმართა და დაზუსტდა ჩანაწერები. ასევე საბჭომ იმსჯელა დამატებითი ინფორმაციის თავში სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელისა და თანახელმძღვანელის კომპეტენციასთან დაკავშირებით, სადაც ხელმძღვანელისთვის მინიმალურ კომპეტენციად განისაზღვრა დოქტორის კვალიფიკაცია. დოკუმენტი საბჭოს წევრთა მიერ შეჯერებულ იქნა მე-7 სხდომაზე, რამდენადაც არსებითი შენიშვნები არ გამოთქმულა გადაწყვეტილება იქნა მიღებული ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განახლებული დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის ცენტრის ვებ-გვერდზე, საჯარო განხილვისთვის განთავსებასთან დაკავშირებით.

მიმდინარე სხდომის ჩათვლით სულ გაიმართა საბჭოს 13 სხდომა. საბჭო საჯარო განხილვის სხდომის შემდგომ (მე-8 სხდომა) მსჯელობდა საჯარო განხილვის პერიოდში, დარგობრივი მახასიათებელთან დაკავშირებით ა(ა)იპ საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის წინადადებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საჯარო განხილვის სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებისამებრ, წერილობითი ფორმით წარმოადგინა უნივერსიტეტის პრორექტორმა – ნათია სამუშიამ და რომელიც გასაცნობად დაეგზავნა საბჭოს წევრებს.

დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი წინადადებების თანახმად:

1. დარგობრივი მახასიათებელი არის აკადემიური განათლების სტანდარტი რომელიც აწესებს მინიმალურ სავალდებულო მოთხოვნებს პროგრამის სწავლის შედეგებთან, მეთოდებთან, და რესურსებთან მიმართებით. წარმოდგენილ პროექტში აღნიშნული დარღვეულია რადგან, აწესებს სფეროს მარეგულირებელი საერთაშორისო სტანდარტებით განსაზღვრულზე უფრო მაღალ

მოთხოვნებს და მიზანშეწონილია ორიენტირებული იყოს მინიმალური სტანდარტების განსაზღვრაზე, რათა დაწესებულებებს დარჩეთ მეტი სივრცე საგანმანათლებლო პროგრამების ორიგინალური პროფილების შემუშავება-განვითარებისთვის.

2. მიზანშეწონილია ქვეთავში: „2.1 დასაქმების შესაძლებელი სფერო/სფეროები და სპეციალური მოთხოვნები“ მითითებული შემდეგი ჩანაწერი: „სასაკლაოები: დაკვლის წინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება, საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების სისტემის (HACCP) შემოწმება და სხვა“ – ამოიშალოს, რადგან აღნიშნული სისტემა ვეტერინარმა რომ შეამოწმოს ამისათვის, მან ძალიან კარგად უნდა იცოდეს HACCP-ის კომპლექსური სისტემის ყველა ეტაპი და დოკუმენტაცია. არ არსებობს ვეტერინარი, რომელმაც ეს სისტემა ისე იცის, რომ მისი შემოწმება შეუძლია. ეს ცალკე მიმართულებაა, რაშიც საჭიროა დამატებითი განათლება, გადამზადება და პრაქტიკა. HACCP-ის სისტემის დასაწერად და შესამოწმებლად ფუნქციონირებენ სხვა ცოდნის მქონე პროფესიონალები/ორგანიზაციები.
3. დაწესებულების მოსაზრებით, მიზანშეწონილია შეიცვალოს ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთათვის მიზანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება ინგლისურ ენაზე: „Master of Veterinary Medicine (MVM)“ და ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმულირებით: „Doctor of Veterinary Medicine (DVM)“, რადგან კვალიფიკაციის მინიჭებისას ძალიან მნიშვნელოვანია ინგლისურენოვანი ფორმულირებების ჩამოყალიბების პრაქტიკის შესწავლა, კერძოდ, MVM კვალიფიკაცია ძალიან იშვიათად გამოიყენება და გვხვდება ახალ ზელანდიაში. საერთაშორისო გამოცდილებით ვეტერინარიის კურსდამთავრებულები მოიპოვებენ ექიმის წოდებას და Doctor of Veterinary Medicine (DVM). ეს არ არის PhD in Veterinary Medicine, ეს არის ვეტერინარი ექიმი. დაწესებულებამ ასევე წარმოადგინა დოკუმენტის ბმული, https://www.avma.org/sites/default/files/2023-06/World_Veterinary_Degrees.pdf რომელშიც აღწერილია ვეტერინარიის ინტეგრირებული პროგრამების ფარგლებში მისანიჭებელი კვალიფიკაციების ფორმულირებები, სადაც ასევე მითითებულია, რომ DVM კვალიფიკაცია უფრო გავრცელებულია და გვხვდება უნგრეთში, პოლონეთსა და ესტონეთშიც.
4. დაწესებულებამ საბჭოს ასევე შესთავაზა წინადადებების პაკეტი სწავლის შედეგებში მოყვანილი ფორმულირებების დაზუსტებისა, სტილისტურად გამართვისა და გაუმჯობესების მიზნით. მათ შორის:

სწავლის შედეგების 6.1 პუნქტში, დემონსტრირების სპეციფიკური მეთოდების ჩამონათვალში, დაწესებულების მოსაზრებით წასაშლელია შემდეგი ჩანაწერი: „ცხოველური წარმოშობის პროდუქტის ვეტერინარული კონტროლი და ლაბორატორიული გამოკვლევა, მიღებული შედეგების ანალიზი.“ „...რადგან ვეტერინარი არ აკეთებს ცხოველური წარმოშობის პროდუქტის ლაბორატორიულ ანალიზს. ვერ ნახავთ ასეთ ვეტერინარს.“

სწავლის შედეგების მე-9 პუნქტთან დაკავშირებით, დაწესებულების მოსაზრება, რომ კომპეტენცია თავისი შინაარსით და კომპლექსურობით სცდება ვეტერინარის საქმიანობის სფეროს და აწესებს მინიმალურზე მაღალ სტანდარტს, კერძოდ, მეცხოველეების ნაწილი კრედიტებში რომ გადავიყვანოთ, დაახლოებით 45-50 კრედიტია. მეცხოველეობა არის ცალკე დეტალური სფერო და ვისაც ამ მიმართულებით უნდა წასვლა, სიღრმისეულად ცოდნა შეუძლია შეიძინოს მეცხოველეობის პროგრამების ფარგლებში. რაც შეეხება ვეტერინარიის პროგრამას, ის უნდა იძლეოდეს მეცხოველეობაში მხოლოდ საბაზისო ცოდნას. ასევე, უნივერსიტეტებს შეუძლიათ ვეტერინარიის პროგრამაში მეცხოველეობისთვის არჩევითი საგნები შექმნან. ფორმულირებებთან: „აღწერს მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის სისტემების, პროდუქტიულობის სახეების მათი ფორმირების და შეფასების პრინციპებს; პროდუქციის პირველადი წარმოების ინტენსიურ ტექნოლოგიებს;“ „...სიღრმისეულად

მიმოიხილავს ცხოველთა მოშენების გენეტიკური საფუძვლების; პროდუქტიულობისა და თვისობრივ ნიშან-თვისებების მემკვიდრეობის თავისებურებებს; „...ავლენს სიღრმისეულ ცოდნას გენეტიკის მიღწევებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოიყენება სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების და ფრინველების ჯიშების, სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების ჰიბრიდული ჯგუფების შექმნისა და სრულყოფის ტექნოლოგიების; ჯიშების და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების პროდუქტიულობის ამაღლებისა და მაღალეფექტიანი სელექციის წარმოებისთვის, ასევე დაავადებებისადმი გამძლე ხაზების და ოჯახების გამოყვანის მეთოდებთან დაკავშირებით...“ დაკავშირებით ნათია სამუშიამ განაცხადა, რომ ეს არ არის ვეტერინარის საქმე. რძის ნიმუშის ასაღებად არსებობს კვების ტექნოლოგი, ხოლო სხვა საკითხებისთვის ზოოტექნიკოსი, მეცხოველეობის პროგრამის კურსდამთავრებული. ხოლო რაც შეეხება უნარის კომპონენტში მოყვანილ ფორმულირებას:

„შეუძლია: მეცხოველეობის სხვადასხვა დარგის მართვის საკითხების დახასიათება;

• იყენებს: ცხოველების მოშენების ისეთ ტექნიკას, მოვლა-შენახვის და პროდუქციის წარმოების ისეთ სისტემებს, რომლებიც უზრუნველყოფს ჯანმრთელი პირუტყვის გამოზრდას და კეთილდღეობას;

• შეუძლია: ცხოველთა გამოზრდისა და საწარმოო გამოყენების პროცესში წარმოშობილი ტექნიკურ-ტექნოლოგიური დარღვევების იდენტიფიცირება, გამოწვეული დაავადებების და სტრესული სიტუაციების პრევენცია.“

დაწესებულების მოსაზრებით, ეს არ არის ვეტერინარის საქმე. მეცხოველეობა არის საერთოდ სხვა დეტალური სფერო, სხვა პროფესია, სხვა კვალიფიკაცია და ის შეიძლება ვეტერინარებისათვის იყოს მაინორად, არჩევით საგნებად, მაგრამ ვეტერინარიის დარგობრივ მახასიათებელში მეცხოველეობის ცოდნა არ არის მინიმალური სტანდარტი. ვისაც ამ მხრივ უნდა განვითარება, არსებობს მეცხოველეობის სამაგისტრო პროგრამები და ამის საშუალებას ეს პროგრამები იძლევა.

სწავლის შედეგებში მითითებულ მე-10. კომპეტენციაში: „სურსათის უვნებლობა და ტექნოლოგია, ცხოველური წარმოშობის სურსათის კონტროლი, ვეტერინარული კონტროლი (დაკვლისწინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება)“ დაწესებულების მოსაზრებით, „სურსათის უვნებლობის ნაწილი იმდენად ყოვლისმომცველია, რომ თუ ყურადღებით და პატიოსნად დავთვლით და კრედიტებში გადავიყვანთ, დაახლოებით 70 კრედიტია. რაც წარმოუდგენელია ვეტერინარიის პროგრამისათვის. საერთაშორისო პრაქტიკებიც რომ ვნახოთ, სურსათის უვნებლობას შესაძლოა ეთმობოდეს ერთი ზოგადი, პრინციპების მომცველი საგანი. ვეტერინარები სურსათის უვნებლობის ჯაჭვში ჩართული არიან ფერმერული ცხოველების ჯანმრთელობის ნაწილში, დაკვლისწინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმებისას, საზღვარზე ვეტერინარული კონტროლისას. აქ რაც წარმოდგენილია, არა თუ მინიმალური სტანდარტია ვეტერინარიის პროგრამისათვის, არამედ სურსათის უვნებლობის სამაგისტრო პროგრამაა. სურსათის უვნებლობა არის ცალკე დეტალური სფერო და ვისაც ამ მიმართულებით უნდა წასვლა, სიღრმისეულად ცოდნა შეუძლია შეიძინოს სურსათის უვნებლობის სამაგისტრო პროგრამების ფარგლებში. რაც შეეხება ვეტერინარიის პროგრამას, ის უნდა იძლეოდეს სურსათის უვნებლობის პრინციპების საბაზისო ცოდნას. ყველანაირ საღ აზრს არის მოკლებული ასე სტანდარტის მიღება. მან სთხოვა საბჭოს წევრებს ეჩვენებინათ ვეტერინარი, ვინც აღნიშნულის 30% მაინც იცის და, ასევე, საერთაშორისო დარგობრივი სტანდარტი, რომელშიც მსგავსი რამ წერია.“

მე-12 კომპეტენციის მიღწევის სპეციფიკურ მეთოდებში მითითებული შემდეგი ფორმულირება: „ცხოველთა ახურების გამოვლენა, ფიქსაციის წესი, სპერმის აღება, მისი განზავება და კონსერვაცია. სპერმის ხარისხის შეფასება და მიღებული შედეგების ანალიზი.“ დაწესებულების მოსაზრებით აკნინებს დოკუმენტს, მედიცინის დარგობრივ მახასიათებელში არსად ფიქსირდება სხვადასხვა სამედიცინო მანიპულაციის ასეთი დეტალური აღწერა.

სწავლის შედეგების 13.2 პუნქტში მოყვანილი შემდეგი ფორმულირება: „ახდენს ღრმა და სისტემური ცოდნის დემონსტრირებას: პროფილაქტიკური ღონისძიებების დაგეგმვის, ვეტერინარული /ზოოტექნიკური ჩანაწერების წარმოების, სამკურნალო ღონისძიებების დაგეგმვის, ვეტერინარულ საქმიანობაში მარკეტინგის საფუძვლების გამოყენების, ვეტერინარული ღონისძიებების გატარების შედეგად მიღებული ეკონომიკური ეფექტიანობის განსაზღვრის, ცხოველთა დაავადებებით გამოწვეული ეკონომიკური ზარალის დადგენის წესებსა და სპეციფიკასთან დაკავშირებით“. - დაწესებულების მოსაზრებით წასაშლელია. რადგან აზრი არ გააჩნია. ნათია სამუშიამ განაცხადა, რომ სწავლის შედეგებში მარკეტინგის ნაწილი არც მაშინ ესმოდა, როდესაც 2018 წელს წერდა საბჭო დარგობრივ მახასიათებელს, მისი თქმით ეკონომიკურ ანალიზს ვერ გააკეთებს ვერცერთი ვეტერინარი. ეს მათი ფუნქცია არ არის, ამისთვის არსებობენ ეკონომისტები და ფინანსისტები. პირიქით, სიღრმისეული ეკონომიკური და ფინანსური ანალიზის გარეშე, ვეტერინარების გათვლები შესაძლოა იყოს შეცდომაში შემყვანი. ამიტომ ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ მინიმალურ სტანდარტში ეწეროს ის, რაც მართლაც მინიმალურია.

5. დაწესებულების მოსაზრებით მიზანშეწონილია 5.2 პუნქტში „სტუდენტის პრაქტიკული უნარების განვითარება“ მითითებული ფორმულირება: „ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში დარგობრივი/სპეციალობის პრაქტიკის კომპონენტი უნდა მოიცავდეს არანაკლებ 15 ECTS კრედიტს. სამაგისტრო ნაშრომის მოცულობა მოიცავდეს არანაკლებ 10 ECTS კრედიტს.“ სამაგისტრო ნაშრომის მოცულობა განისაზღვროს 15 კრედიტით, რადგან ის აჯამებს 5 წლის განმავლობაში მიღებულ ცოდნას და მეტი წონა უნდა ჰქონდეს. ხოლო სასურველია დარგობრივი პრაქტიკის მოცულობას 10 კრედიტი განისაზღვროს, თუმცა, საერთოდ რომ არ ეწეროს უმჯობესია, რადგან კრედიტების ასეთ დონეზე ჩაშლა არის ცალსახად უნივერსიტეტის გადასაწყვეტი.
6. დაწესებულების მოსაზრებით, დამატებითი ინფორმაციის თავის 1-ელ პუნქტში მითითებული ჩანაწერი უნდა ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად: „საბაზისო მეცნიერებები: „ფიზიკა; ქიმია, ცხოველთა ბიოლოგია, მცენარეთა ბიოლოგია; ბიომათემატიკა; 2) სპეციალობის კომპონენტი: ა) საბაზისო დარგობრივი მეცნიერებები (ანატომია, ჰისტოლოგიისა და ემბრიოლოგიის ჩათვლით), ფიზიოლოგია, ბიოქიმია, გენეტიკა, ფარმაკოლოგია, ფარმაცია, ტოქსიკოლოგია, მიკრობიოლოგია, იმუნოლოგია, ეპიდემიოლოგია, პროფესიული ეთიკა; ბ) კლინიკური მეცნიერებები (მეანობა/სამეანო საქმე, პათოლოგია (პათოლოგიური ანატომიის ჩათვლით), პარაზიტოლოგია, კლინიკური სავეტერინარო მედიცინა და ქირურგია (ანესთეზიოლოგიის ჩათვლით), კლინიკური ლექციები სხვადასხვა შინაური ცხოველის შესახებ (შინაური ფრინველი და ცხოველების სხვა სახეობები), პრევენციული მედიცინა, რადიოლოგია, რეპროდუქცია და რეპროდუქციული დარღვევები, სახელმწიფო სავეტერინარო კონტროლი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, სავეტერინარო კანონმდებლობა და სავეტერინარო ექსპერტიზა, თერაპია, პროპედევტიკა; გ) ცხოველების მომშენებლობა (ცხოველების მომშენებლობა, ცხოველების კვება, სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა, მეცხოველეობა, სავეტერინარო ჰიგიენა, ცხოველების ეთოლოგია და დაცვა); დ) სურსათის უვნებლობა და ტერმინოლოგია. ზემოთ მითითებული საკითხების შემცველი სასწავლო კურსების დასახელებები და მათი მოცულობა კრედიტებში განისაზღვრება საგანმანათლებლო დაწესებულების გადაწყვეტილებისამებრ.“ რადგან ასეა მითითებული ევროკავშირის დირექტივაში და ეს კიდევ ერთი დასტურია, რომ სურსათის უვნებლობის სწავლება მოიაზრება მხოლოდ იმ ნაწილში რაც ვეტერინარს სჭირდება და ეს არის პრინციპები და ტერმინოლოგია.

7. დაწესებულების მოსაზრებით დამატებითი ინფორმაციის თავის მე-3 პუნქტში მითითებული შემდეგი ჩანაწერი: „პრაქტიკის ობიექტზე გატარებული საათების ოდენობა არ უნდა იყოს პრაქტიკის კრედიტის შესაბამისი საათების 2/3-ზე ნაკლები;“ ამოსაღებია, რადგან ეს ცალსახად უნივერსიტეტის გადასაწყვეტი უნდა იყოს.
8. დაწესებულების მოსაზრებით, სპეციალური მოთხოვნების „სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების“ კომპონენტში მოყვანილი შემდეგი ფორმულირება:

„ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით, პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით.

სემინარი/პრაქტიკული/ლაბორატორიული მეცადინეობა - ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგის (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური მომზადება ან/და პუბლიკაციები.

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის/- სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი - ვეტერინარიის დარგში დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური მომზადება ან/და პუბლიკაციები.

შენიშვნა: იმ შემთხვევაში თუ სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი არის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე პირი ვეტერინარიის მომიჯნავე სფეროდან, თანახელმძღვანელი აუცილებლად უნდა იყოს ვეტერინარიის დოქტორის კვალიფიკაციის მქონე პირი.

უნდა ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმულირებით: „ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით.

სემინარი/პრაქტიკული/ლაბორატორიული მეცადინეობა - ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგის (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური მომზადება ან/და პუბლიკაციები.

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის/ სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი - არანაკლებ ვეტერინარიის მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირი, რომელსაც აქვს შესაბამისი სფეროში შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება.

შენიშვნა: სამაგისტრო კვლევის მიზნებიდან გამომდინარე სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი შესაძლოა იყოს ვეტერინარიის მომიჯნავე სფეროდან შესაბამისი აკადემიური ხარისხის მქონე პირი.“

დაწესებულების პრორექტორის, ნათია სამუშიას მოსაზრებით, აკრედიტაციის სტანდარტში არ წერია, რომ მაგისტრის ხელმძღვანელს უნდა ჰქონდეს დოქტორის ხარისხი. რაც წერია ეს არის, რომ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას უნდა ეწეოდეს. მას შეუძლია ჩამოთვალოს ათობით ადამიანი, რომლებსაც აქვთ

მაგისტრის ხარისხი და ახორციელებენ შოთა რუსთაველის ფონდის მიერ დაფინანსებულ კვლევით პროექტებს და/ან აქვთ პუბლიკაციები. ამასთან სფეროს წარმომადგენლებს თუ სურთ ვეტერინარიაში მედიცინასა და ბიოლოგიასთან მომიჯნავე სფეროების განვითარება კვლევის დონეზე, არ არის აუცილებელი ხელოვნურად თანახელმძღვანელად ვეტერინარის დატოვება, რადგან სამაგისტრო ნაშრომის დაცვა ხდება კომისიური წესით, სადაც ვეტერინარები ისედაც არიან წარმოდგენილი.

აღნიშნული დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი წინადადებებიდან საბჭომ გაიზიარა ნაწილი საბჭოს მე-9 -დან მე- მე12 სხდომის ჩათვლით მიმდინარეობდა წარმოდგენილი წინადადებების განხილვა, რიგ შემთხვევებში მწვავე კამათის ფონზე. საბჭოს წევრთა ნაწილის მოსაზრებით დოკუმენტის აგრარული უნივერსიტეტიდან გაუმჯობესების მიზნით მხოლოდ საჯარო განხილვის დროს იქნა წარმოდგენილი შენიშვნები, თუმცა მისთვის გაუგებარია, რატომ მოხდა ამ მასშტაბებისა და მოცულობის შენიშვნების წარმოდგენა, როდესაც აგრარული უნივერსიტეტის 4 წარმომადგენელი საბჭოს მუშაობის დაწყებიდანვე (2024 წლის აპრილი) ჩართული იყო პროცესში. კამათის საგანი გახდა დარგობრივი მახასიათებლის წავლის სფეროს აღწერის თავის შემდეგ ქვეთავში: „2.1 დასაქმების შესაძლებელი სფერო/სფეროები და სპეციალური მოთხოვნები დასაქმების შესაძლო სფერო/სფეროები (არასრული სია)“: მითითებული შემდეგ ფორმულირება: „სასაკლაოები: დაკვლის წინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება, საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების სისტემის (HACCP) შემოწმება და სხვა.“ აგრარული უნივერსიტეტის წინადადებით ეს ჩანაწერი უნდა ამოიშალოს რადგან არ არის მინიმალური სტანდარტი, რასაც არ დაეთანხმა საბჭოს წევრთა უმრავლესობა, მათ მიერ წარმოდგენილი არგუმენტაციის თანახმად, არსებული ჩანაწერი ზუსტად ასახავს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, ვეტერინართა საქმიანობას, და ამჟამად ქვეყანაში მოქმედ ყველა სასაკლაოზე ამ სახის შემოწმებას ვეტერინარები ახორციელებენ.

საბჭომ ასევე იმსჯელა აგრარული უნივერსიტეტის წინადადებაზე, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთათვის მისანიჭებელი კვალიფიკაციის Master of Veterinary Medicine (MVM) შემდეგი კვალიფიკაციით Doctor of Veterinary Medicine (DVM) ცვლილებასთან დაკავშირებით. დაწესებულების მოსაზრებით (DVM) უფრო ფართო კვალიფიკაციაა, და ეროვნულ დონეზე არსებული კვალიფიკაციების თავსებადობისა და ცნობადობისთვის აჯობებს აღნიშნულით შეიცვალოს. საბჭოს წევრებს აღნიშნულთან დაკავშირებით არ გამოუხატავთ საწინააღმდეგო მოსაზრება. ცენტრის კვალიფიკაციების განვითარების სამსხურის წარმომადგენლის განმარტებით ვეტერინარიის მაგისტრის კვალიფიკაცია ფორმულირებით „Master of Veterinary Medicine (MVM)“ მითითებულია უმაღლესი განათლების შესახებ კანონსა და შესაბამისად ცვლილების განხორციელება შესაძლებელი იქნება უმაღლესი განათლების შესახებ კანონსა შესაბამის კანონქვემდებარე აქტებში ცვლილების განხორციელების შემდგომ.

საბჭოს წევრთა ცხარე კამათი გამოიწვია დარგობრივი მახასიათებლის მე-9 და მე-10 კომპეტენციებთან დაკავშირებით წარმოდგენილმა წინადადებებმა. იმის გამო რომ სხდომაზე ვერ იქნა გადაწყვეტილება მიღებული საბჭოს მე-10 სხდომაზე, საბჭოს თავმჯდომარემ წარმოადგინა საბჭოს წევრების მიერ შემუშავებული წერილი, სწავლის შედეგებში განსაზღვრულ მე-9 კომპეტენციასთან დაკავშირებით რომელიც ოქმს დანართი N1-ის სახით თან ერთვის. წერილს ხელს აწერს საბჭოს 27 წევრიდან 24.

ა(ა)იპ აგრარულმა უნივერსიტეტმა მე-12 სხდომისთვის დამატებით გადაგზავნა წინადადებები, დარგობრივი მახასიათებლის მე-10 კომპეტენციის ფორმულირებასთან და დამატებითი ინფორმაციის

თავში მოყვანილ შინაარსთან დაკავშირებით, რომელიც წარმოდგენილია ამ ოქმის დანართი N2-ის სახით.

რადგან რიგ საკითხებთან დაკავშირებით არ იქნა საბჭოს წევრებს შორის კონსენსუსი მიღწეული, ხოლო აგრარული უნივერსიტეტის პრორექტორს, ნათია სამუშიას თქმით, მას აწყვეტინებდნენ გამოსვლებს და ვერ ახერხებდა საკუთარი პოზიციის სრულყოფილად გაცნობას საბჭოსთვის, საბჭოს მე-12 სხდომაზე აგრარული უნივერსიტეტის პრორექტორმა განაცხადა, რომ დაწესებულების გადაწყვეტილებით საბჭოდან გაწვეულ იქნებიან მათი დაწესებულებიდან წარმოდგენილი წევრები (ანა ბოკუჩავა, ბესარიონ ლასარეიშვილი, გიორგი მელაშვილი და ეკატერინე ღვალაძე) და აღნიშნული წევრები ხელს არ მოაწერენ დარგობრივი მახასიათებელს. საბჭოს ზემოაღნიშნულ სხდომაზე დამსწრე წევრებმა დაადასტურეს თანხმობა საბჭოს დატოვების თაობაზე და დატოვეს სხდომა. ნათია სამუშიამ, აღნიშნულ სხდომაზე შენიშვნით მიმართა ცენტრის წარმომადგენლებს, როდესაც საბჭოს წევრი ხმას უწევს, ან იწყებს გარჩევას, აჯობებს მოხდეს მათი სხდომებიდან გამორთვა.

ცენტრის წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ მათი მანდატი საბჭოს წევრთა გამორთვას სხდომებიდან არ ითვალისწინებს და საჭიროების შესაბამისად ხდება საბჭოს წევრებისადმი მიმართვა და მათი გაფრთხილება. მათი თქმით, როდესაც საბჭოს ფორმატში დაწესებულებების აკადემიური საზოგადოების უსდ-ების მიერ შერჩეული წევრები იკრიბებიან, ცენტრს აქვს მოლოდინი, რომ საბჭოში ადგილი ექნება აკადემიურ კომუნიკაციასა და დისკუსიას. ზუსტად ამ აკადემიურმა საზოგადოებამ უნდა მართოს პროცესი და ამიტომ არის შერჩეული თავმჯდომარედ აკადემიური საზოგადოების წარმომადგენელი. ცენტრი მხოლოდ ფასილიტაციას უწევს პროცესს და მიმართულებას აძლევს დოკუმენტის სწორად ფორმირებას. მათ მადლობა გადაუხადეს აგრარული უნივერსიტეტის წარმომადგენლებს დარგობრივი მახასიათებლის განვითარებაში შეტანილი წვლილისა და წარმოდგენილი წინადადებებისთვის.

საბჭომ 2024 წლის 19 ნოემბრის სხდომაზე მხარი დაუჭირა დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის ცენტრის დირექტორისთვის დასამტკიცებლად წარდგენას.

2024 წლის 19 ნოემბერს დამტკიცებული დარგობრივი მახასიათებლის პროექტი, ცენტრის დირექტორის 21 ნოემბრის N1502838 წერილით, შესათანხმებლად გაეგზავნა შესაბამის დარგობრივ უწყებას - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, რომელმაც 2024 წლის 19 დეკემბრის N 1633340 წერილით წარმოადგინა საკუთარი მოსაზრებები ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის შესახებ. სამინისტროს მოსაზრებით მიზანშეწონილია ჩასწორდეს ქვეთავში „6.1. მოთხოვნები საგანმანათლებლო პროგრამის რესურსებისადმი, მოთხოვნები ადამიანური რესურსისადმი" და სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების 1-ელ პუნქტში არსებული ჩანაწერი ჩამოყალიბდეს შემდეგი სახით:

„სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების განხორციელების კომპეტენცია შეიძლება უდასტურდებოდეს ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამის, როგორც აკადემიურ ისე მოწვეულ პერსონალს.

ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში 19 დეკემბერი 2024 N 9287/01 (მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია, ქიმია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით. ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში

მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგის (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია, ქიმია) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით“.

ამავე თემაზე წინადადება წარმოადგინა ევროპის უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა და საბჭოს წევრმა მაია კერესელიძემ, (იხ. დანართი N3)

მეცხოველეობასთან დაკავშირებით სწავლის სფეროს აღწერასა და სწავლის შედეგებში მოცემული ჩანაწერების მოდიფიცირებაზე, რომლის შესახებაც წინადადებები წარმოადგინა ცენტრის დირექტორის 2024 წლის 21 მარტის №336080 ბრძანებით დამტკიცებული სოფლის მეურნეობის საბჭოში სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრიდან წარმოდგენილმა წევრმა, ბატონმა გიული გოგოლმა (იხ. თანდართული ფაილები).

გარდა ამისა, მეცხოველეობასთან დაკავშირებით სწავლის სფეროს აღწერასა და სწავლის შედეგებში მოცემული ჩანაწერების მოდიფიცირებასთან დაკავშირებით, წინადადებები ასევე წარმოადგინა ცენტრის დირექტორის 2024 წლის 21 მარტის №336080 ბრძანებით დამტკიცებულ სოფლის მეურნეობის საბჭოში სსიპ სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრიდან წარმოდგენილმა წევრმა – გიული გოგოლმა (იხ. წინამდებარე ოქმის დანართი N 4) .

16 იანვარს გამართულ სხდომაზე საბჭომ იმსჯელა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ასევე მაია კერესელიძის წინადადებებთან დაკავშირებით. მოცემულ სხდომაზე საბჭოს თავმჯდომარის, დავით გოდერძიშვილის და წევრების ლევან მაკარაძისა და თენგიზ ყურაშვილის წინადადებით, საკითხის მნიშვნელობიდან გამომდინარე კონსულტაციების გამართვისა და შეჯერებულ ფორმულირებაზე ჩამოყალიბებისთვის, ზემოაღნიშნულ საკითხებზე მსჯელობა გადაიდო 23 იანვრის სხდომისთვის. საგულისხმოა რომ ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს 16 იანვრის N 14 სხდომას ასევე ესწრებოდნენ შპს ევროპის უნივერსიტეტის წარმომადგენლები, რომლებმაც მხარი დაუჭირეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და ასევე საბჭოს მდივნის, მაია კერესელიძის მიერ წარმოდგენილ წინადადებებს.

საბჭოს თავმჯდომარემ, დავით გოდერძიშვილმა წარადგინა 2025 წლის 23 იანვრის N 15 სხდომის დღის წესრიგი:

- მსჯელობა ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელში მეცხოველეობასთან დაკავშირებულ ჩანაწერებთან დაკავშირებით გიული გოგოლის მიერ წარმოდგენილი წინადადებების შესახებ;
- მსჯელობა დარგობრივ მახასიათებელში პერსონალისადმი წაყენებული მოთხოვნების შესახებ ჩანაწერის მოდიფიცირებასთან დაკავშირებით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და ასევე მაია კერესელიძის მიერ წარმოდგენილ წინადადებებთან დაკავშირებით.

მოისმინეს

გიული გოგოლის წინადადებები მეცხოველეობასთან დაკავშირებით სწავლის სფეროს აღწერის 1-ელ აბზაცში მითითებულ ჩანაწერზე:

„ვეტერინარია - სავეტერინარო მედიცინა მეცნიერებათა ერთობლიობაა, რომელიც შეისწავლის ცხოველთა დაავადებებს, მათთან ბრძოლისა და პრევენციის ღონისძიებებს, ადამიანების ზოონოზებისაგან დაცვის ღონისძიებებს, ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლების საკითხებს. ვეტერინარიის ქვეშ იგულისხმება სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ღონისძიებების კომპლექსი, რომელიც მიმართულია ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის შესანარჩუნებლად, უვნებელი ცხოველური პროდუქტის წარმოებისთვის, ზოონოზური დაავადების პრევენციისა და ეკოსისტემის დასაცავად.“

მისი თქმით მიზანშეწონილია ამოღებულ იქნას ფორმულირება: „ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლების საკითხებს“. რადგან ეს მეცხოველეობის შესწავლის საგანია. აღნიშნულთან დაკავშირებით დავით გოდრძიშვილისა და ლაშა ავალიანის მოსაზრებით მიზანშეწონილია ჩანაწერი დაზუსტდეს, რადგან ვეტერინარიის საქმიანობაც შეიძლება ემსახურობდეს ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლებას და მიზანშეწონილია ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად: „ჯანმრთელობის ჭრილში ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლების საკითხებს.“

დაადგინეს

სწავლის სფეროს აღწერის 1-ლი აბზაცი ჩამოყალიბდა შემდეგი ფორმულირებით:

„ვეტერინარია - სავეტერინარო მედიცინა მეცნიერებათა ერთობლიობაა, რომელიც შეისწავლის ცხოველთა დაავადებებს, მათთან ბრძოლისა და პრევენციის ღონისძიებებს, ადამიანების ზოონოზებისაგან დაცვის ღონისძიებებს, ჯანმრთელობის ჭრილში ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლების საკითხებს. ვეტერინარიის ქვეშ იგულისხმება სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ღონისძიებების კომპლექსი, რომელიც მიმართულია ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის შესანარჩუნებლად, უვნებელი ცხოველური პროდუქტის წარმოებისთვის, ზოონოზური დაავადების პრევენციისა და ეკოსისტემის დასაცავად.“

მოისმინეს

გიული გოგოლის წინადადება სწავლის სფეროს აღწერის ქვეთავში: „2.1 დასაქმების შესაძლებელი სფერო/სფეროები და სპეციალური მოთხოვნები“ მითითებულ შემდეგ ჩანაწერთან დაკავშირებით: „მეცხოველეობა (არასრული სია):

მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმები, მეფუტკრეობის და მეთევზეობის მეურნეობები, კინოლოგიური სამსახურები: ცხოველთა მოშენება, აღწარმოება, კვება, ცხოველთა კეთილდღეობის უზრუნველყოფა და ა.შ.“ მისი მოსაზრებით, მეცხოველეობის (ზოოტექნიკის) შესწავლისა და საქმიანობის სფეროა. აქ უნდა ჩაიწეროს დაავადებების დიაგნოსტიკა-მკურნალობა, პროფილაქტიკა, პრევენცია. . . აღნიშნულთან დაკავშირებით, საბჭოს წევრის ლაშა ავალიანის, მოსაზრებით უნდა დარჩეს ცხოველთა კეთილდღეობის უზრუნველყოფა, რადგან აღნიშნული ვეტერინარებისთვის კომპეტენციაცაა ცხოველთა

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WOAH - World Organisation for Animal Health) გაიდლაინებით. ჯამბულ მალაქელიძის მოსაზრებით მიზანშეწონილია ასევე დაემატოს „დიეტური კვება“ რადგან ვეტერინარის კომპეტენციაა.

დაადგინეს

ჩანაწერი ჩამოყალიბდა შემდეგი ფორმულირებით: „მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმები, მეფუტკრეობის და მეთევზეობის მეურნეობები, კინოლოგიური სამსახურები: დაავადებების დიაგნოსტიკა-მკურნალობა, პროფილაქტიკა, პრევენცია. დიეტური კვება, კომპეტენციის ფარგლებში ცხოველთა კეთილდღეობის უზრუნველყოფა და კონტროლი და ა.შ.“

მოისმინეს

გიული გოგოლის წინადადებები სწავლის შედეგების მე-9 კომპეტენციასთან, „9. კომპეტენციის სფერო მეცხოველეობა, ცხოველთა მოშენება და კვება“ დაკავშირებით.

მისი თქმით აჯობებს შეიცვალოს კომპეტენციის დასახელება „ვეტერინარების პროგრამის ამ ნაწილს (პ. 9)უნდა ეწოდოს "შესავალი ზოოტექნიკაში", ან "მეცხოველეობის საფუძვლები" და შეიცვალოს მისი შინაარსი“, კერძოდ მიზანშეწონილია გასწორდეს ის პუნქტები სადაც გადაფარვაა მეცხოველისა და ზოოტექნიკოსისა და სელექციონერის ფუნქციებთან.

დავით გოდერძიშვილმა და თენგიზ ყურაშვილმა ითხოვეს დაზუსტება აღნიშნული წინადადებები თუ იყო შეთანხმებული სამინისტროს სსიპ - სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მეცხოველეობის და საკვებწარმოების დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა, რაზეც გიული გოგოლისაგან მიიღეს დადებითი პასუხი. თენგიზ ყურაშვილისა და ლევან მაკარაძის თქმით, მათ არაფერი აქვთ გიული გოგოლის მიერ წარმოდგენილი წინადადებების საწინააღმდეგო, თუმცა საერთაშორისო პრაქტიკაც მოწმობს, რომ ევროპის არაერთ ქვეყანაში საკმაოდ გაძლიერებულია ვეტერინარიის პროგრამებში მეცხოველეობის კომპონენტი და საბჭოს სურვილია ამ მიმართულებით კომპეტენტური ვეტერინარები გამოუშვას საგანმანათლებლო პროგრამებმა. გიული გოგოლის თქმით, ვეტერინარია და მეცხოველეობა მომიჯნავე სფეროებია და ბევრი აქვთ საერთო, თუმცა დარგობრივ მახასიათებელში გაწერილი კომპეტენციები არ უნდა იყოს მეცხოველის ფუნქციების გადამფარავი, რადგან ვეტერინარიის პროგრამებში მეცხოველეობასთან დაკავშირებული ყველა საკითხის სიღრმისეულად შესწავლა პროგრამის დატვირთვიდან გამომდინარე ფიზიკურად ვერ მოხერხდება. გიული გოგოლის მოსაზრებას დაეთანხმა ლაშა ავალიანიც. ჯამბულ მალაქელიძის თქმით, კვების ნაწილში, მათ შორის ცხოველთა დაბალანსებული და დიეტური კვების ნაწილი ვეტერინარების ფუნქციაა და არ უნდა იქნას ამოღებული სწავლის შედეგიდან.

დაადგინეს

მე-9 კომპეტენციის შინაარსი ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმულირებით:

9. კომპეტენციის სფერო - მეცხოველეობის , ცხოველთა მოშენებისა და კვების საფუძვლები				
9.1	• აღწერს ცხოველურ პროდუქტთან დაკავშირებული ცხოველების სახეობებს, ჯიშებს და მათ სამეურნეო მნიშვნელობას; • აღწერს მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის სისტემების, პროდუქტიულობის სახეებს, მათი ფორმირების და შეფასების პრინციპებს. პირველადი წარმოების ტექნოლოგიებს; • იაზრებს ცხოველთა სტრესებისაგან დაცვისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობას.	• განსაზღვრავს ცხოველთა სახეობებს, ჯიშებს და ადგენს მათ სამეურნეო მნიშვნელობას. • ახასიათებს მეცხოველეობის სხვადასხვა დარგს; • ახდენს ცხოველების მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის და პროდუქციის წარმოების სისტემების შეფასებას, რომლებიც უზრუნველყოფს ჯანმრთელი ცხოველის გამოზრდასა და კეთილდღეობას; • ახდენს ცხოველის სტრესის გამოწვევ მიზეზებს ცხოველთა გამოზრდისა და საწარმოო გამოყენების პროცესში.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• დემონსტრირების მეთოდის და საშუალების გამოყენებით ცხოველების სახეობებისა და ჯიშების განსაზღვრა. • ცხოველების გაზომვა და განაზომების მიხედვით ცოცხალი მასის დადგენა; ცხოველების მარკირება; რძის ნიმუშის აღების წესი კვერცხის დახარისხება.
9.2	• მომოიხილავს ცხოველთა მოშენების გენეტიკურ საფუძვლებს; • აღწერს მემკვიდრულ დაავადებებსა და ანომალიებს, მათი პრევენციის მიდგომებს.	• ახდენს გენეტიკური დაავადებების პროგნოზირებას, მართვასა და პრევენციას; • ადგენს კავშირებს ცხოველის ზრდა-განვითარებასა და ადრეულ ასაკში პროდუქტიულობის ფორმირებას შორის.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცოცხალი ცხოველების ექსტერიერის შეფასება, კონსტიტუციის დადგენა, კონდიციის შეფასება, ცხოველების თვალზომითი შეფასება, ცხოველების ფოტოგრაფირების წესი.
9.3	• მომოიხილავს ცხოველთა კვების საფუძვლებს, საკვების ყუათიანობის (საზრდოობის) შეფასების მეთოდებს,	• აფასებს ცხოველთა ნორმირებული კვების ულუფის შესაბამისობას დადგენილ ნორმებთან	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები	• სხვადასხვა საკვები საშუალების, ნიმუშის აღების წესი და მათი ორგანოლე

	საკვების კლასიფიკაციის, ცხოველთა ნორმირებული კვებისას ულუფის დაბალანსებისა და შედგენილი ულუფების პრაქტიკაში გამოყენების წესებს.	და ახასიათებს საკვებ საშუალებებს. საჭიროებისამებრ განსაზღვრავს დიეტურ კვებას და ადგენს დიეტური ულუფის შემადგენლობასა და რაოდენობას.	(ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	პტიკური შეფასება; • ცხოველის მოთხოვნილებების გათვალისწინებით არსებული საკვები ულუფის შეფასება.

მოისმინეს

გიული გოგოლის წინადადება მე-11 კომპეტენციაში 11.1 პუნქტში მოცემულ შემდეგ შინაარსთან დაკავშირებით: „ამზადებს ცხოველებს განაყოფიერებისათვის, განსაზღვრავს ცხოველთა განაყოფიერების ოპტიმალურ ვადებს და მართავს აღწარმოებას, სხვადასხვა სახეობის ცხოველების ხელოვნური განაყოფიერების თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით.“

მისი თქმით, აღწარმოების პროცესის რეგულირება არის ზოოტექნიკოს-სელექციონერის მართვა-დაგეგმვის საგანი, რაც შეეხება უშუალოდ ცხოველთა ხელოვნურად დათესვის პროცედურებს, ის შესაძლებელია შეასრულოს როგორც ზოოტექნიკოსმა, ანუ მეცხოველეობის სპეციალისტმა, ასევე ვეტერინარმა ექიმმა. ამდენად სიტყვები "მართავს აღწარმოებას" ამოსაღებია!

ლევან მაკარაძის, ჯამბულ მაღლაკელიძისა და დავით გოდერძიშვილის ფარგლებში ვეტერინარი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში მონაწილეობს აღწარმოების წარმართვის პროცესში.

დაადგინეს

მე-11 კომპეტენციის 11.1-პუნქტის შინაარსი ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმით:

11. კომპეტენციის სფერო - ცხოველთა გამრავლების ბიოტექნოლოგია, ცხოველთა მეანობა და რეპროდუქციული ორგანოების დაავადებები				
11.1	• დეტალურად აღწერს და მიმოიხილავს სასქესო ორგანოებში მიმდინარე ფიზიოლოგიურ პროცესებს (მათ შორის, მშობიარობის ფიზიოლოგია); ცხოველთა გამრავლების ბიოტექნოლოგიის თანამედროვე მიდწეებს; • აღწერს და მიმოიხილავს გამრავლების ფიზიოლოგიას და შესაბამისი ხარისხობრივი შეფასების, შენახვის და	• ამზადებს ცხოველებს განაყოფიერებისათვის, განსაზღვრავს ცხოველთა განაყოფიერების ოპტიმალურ ვადებს ახორციელებს ცხოველების ხელოვნურ განაყოფიერებას თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით, მათი აღწარმოების მიზნით.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• სხვადასხვა სახეობის ცხოველის ხელოვნური განაყოფიერების ტექნიკის დემონსტრირება;

	ტრანსპორტირების ასევე ცხოველთა ხელოვნური განაყოფიერების მეთოდებს.			

მოისმინეს

ცენტრის წარმომადგენლის, ნინო გოგლიჩიძის წინადადება სამაგისტრო ნაშრომთან დაკავშირებულ ჩანაწერთან დაკავშირებით: „ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულება უფლებამოსილია პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის ფარგლებში, სტუდენტებს შესთავაზოს სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის შესრულება (10 ECTS კრედიტის მოცულობით) ან/და სხვა სახის სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის შესრულება“ მისი თქმით თუ საბჭოს მიზანი იყო უსდ-ებს სტუდენტებისთვის მიეცათ არჩევის შესაძლებლობა შემოთავაზებული ვარიანტებიდან (სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის შესრულება ან სხვა სახის სამეცნიერო ნაშრომის შესრულება მიზანშეწონილია აღნიშნული ჩანაწერში უფრო მკაფიოდ აისახოს, ასევე სამაგისტრო ნაშრომის მოცულობაზე ჩანაწერი მანდატორულია, და მიზანშეწონილია, ნაცვლად ფორმულირებისა „(10 ECTS კრედიტის მოცულობით)“ მიეთითოს შემდეგი ჩანაწერი „(არანაკლებ 10 ECTS კრედიტის მოცულობით)“.

დაადგინეს

ჩანაწერი ჩამოყალიბდა შემდეგი ფორმულირებით: „ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულება უფლებამოსილია პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის ფარგლებში, სტუდენტებს შესთავაზოს სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის შესრულება (არანაკლებ 10 ECTS კრედიტის მოცულობით) ან სხვა სახის სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის შესრულება, რომელთაგან სტუდენტი სურვილისამებრ აირჩევს ერთ-ერთს.“

მოისმინეს

საბჭოს თავმჯდომარემ, დავით გოდერძიშვილმა წინა სხდომაზე მიღწეული შეთანხმებისამებრ საბჭოს წარუდგინა პერსონალისადმი წაყენებული მოთხოვნების განახლებული, შეჯერებული ფორმულირება, რომლის თანახმადაც, დარგობრივ მახასიათებელში მითითებული შემდეგი ჩანაწერი:

„ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით.

სემინარი/პრაქტიკული/ლაბორატორიული მეცადინეობა - ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგის (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური მომზადება ან/და პუბლიკაციები.“

მიზანშეწონილია ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად:

„სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების განხორციელების კომპეტენცია შეიძლება უდასტურდებოდეს ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამის, როგორც აკადემიურ ისე მოწვეულ პერსონალს.

ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია კლინიკურ და პრეკლინიკურ სასწავლო კურსებში შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით.

ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია საბაზისო სასწავლო კურსებში შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (სასწავლო კურსის სპეციფიკით გათვალისწინებული კვალიფიკაციები: მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია და სხვა) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით.

ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (სასწავლო კურსის სპეციფიკით გათვალისწინებული კვალიფიკაციები: მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია და სხვა) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით.

მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე მოწვეული პერსონალი შესაძლებელია უძღვებოდეს:

- სემინარს/პრაქტიკულ/ლაბორატორიულ მეცადინეობას;
- სალექციო პროცესს ფაკულტეტის საბჭოს თანხმობითა და გადაწყვეტილებით. “

დავით გოდერძიშვილმა კითხვით მიმართა საბჭოს წევრებს და სხდომაზე დამსწრე პირებს, ხომ არ აქვთ დამატებითი შენიშვნები ან მოსაზრებები ჩანაწერის ზემოაღნიშნული ფორმულირებით შეცვლასთან დაკავშირებით. საბჭოს წევრებს არ გამოუთქვამთ შენიშვნები ხოლო, შპს ევროპის უნივერსიტეტის რექტორმა, ნინო ტალიაშვილმა აღნიშნა, რომ ჩანაწერის განახლებული ფორმულირება მისაღებია და მაღლობა გადაუხადა საბჭოს წევრებს წარმოდგენილი წინადადების გაზიარებისთვის.

დაადგინეს

საბჭომ გაიაზრა დავით გოდერძიშვილის წინადადება და ქვეთავში „6.1 მოთხოვნები საგანმანათლებლო პროგრამის რესურსებისადმი მოთხოვნები ადამიანური რესურსისადმი“ პერსონალისადმი წაყენებული მოთხოვნების შესახებ ჩანაწერი ჩამოყალიბდა მის მიერ წარმოდგენილი შეჯერებული ფორმულირებით.

მოისმინეს

დავით გოდერძიშვილმა კენჭისყრაზე დააყენა დარგობრივი მახასიათებლის ცენტრის დირექტორისთვის დასამტკიცებლად წარდგენის საკითხი დათქმით, რომ :

- 1) ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი ძალაში შევიდეს დამტკიცებისთანავე.
- 2) უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ვალდებულია, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის № 69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსა და სწავლის სფეროების კლასიფიკატორით“ გათვალისწინებული დეტალური- სფეროს „0841.1.1 ვეტერინარია“ ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა/პროგრამები დარგობრივ მახასიათებელთან შესაბამისობაში მოიყვანონ ბრძანების ძალაში შესვლიდან 1 წლის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუკი, პროგრამა/პროგრამებს 1 წელზე ნაკლებ ვადაში უწევს ცენტრში სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენა. თუკი, პროგრამა/პროგრამებს აღნიშნული ბრძანების ძალაში შესვლიდან 1 წელზე ნაკლებ ვადაში უწევს ცენტრში სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენა, სააკრედიტაციო განაცხადში მითითებული საგანმანათლებლო პროგრამა შესაბამისობაში უნდა იყოს ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელთან.
- 3) დაწესებულება ვალდებულია, ვეტერინარიის ახალი ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამების სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში, სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენის დროს, პროგრამა/პროგრამები შესაბამისობაში იყოს დარგობრივი მახასიათებლის მოთხოვნებთან.

დაადგინეს

საბჭოს დამსწრე წევრებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის ცენტრის დირექტორისთვის დასამტკიცებლად წარდგენას იმ დათქმით, რომ:

- 1) ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი ძალაში შევიდეს დამტკიცებისთანავე.
- 2) უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ვალდებულია, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის № 69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსა და სწავლის სფეროების კლასიფიკატორით“ გათვალისწინებული დეტალური- სფეროს „0841.1.1 ვეტერინარია“ ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა/პროგრამები დარგობრივ მახასიათებელთან შესაბამისობაში მოიყვანონ ბრძანების ძალაში შესვლიდან 1 წლის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუკი, პროგრამა/პროგრამებს 1 წელზე ნაკლებ ვადაში უწევს ცენტრში სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენა. თუკი, პროგრამა/პროგრამებს აღნიშნული ბრძანების ძალაში შესვლიდან 1 წელზე ნაკლებ ვადაში უწევს ცენტრში სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენა, სააკრედიტაციო განაცხადში მითითებული საგანმანათლებლო პროგრამა შესაბამისობაში უნდა იყოს ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელთან.
- 3) დაწესებულება ვალდებულია, ვეტერინარიის ახალი ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამების სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ

ცენტრში, სააკრედიტაციო განაცხადის წარდგენის დროს, პროგრამა/პროგრამები შესაბამისობაში იყოს დარგობრივი მახასიათებლის მოთხოვნებთან.

საბჭოს მიერ ცენტრის დირექტორისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი დარგობრივი მახასიათებელი ჩამოყალიბდეს ამ ოქმის დანართი N-5ის შესაბამისად.

სხდომა დასრულდა 17:50-ზე.

საბჭოს თავმჯდომარე

დავით გოდერძიშვილი

საბჭოს მდივანი

მაია კერესელიძე

დანართი N1

ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრების მოსაზრება „მეცხოველობა, ცხოველთა მოშენება და კვების“ კომპეტენციის სფეროში არსებულ (მე-9 თავის, პირველი ნაწილი) ჩანაწერზე „აღწერს .... პროდუქციის პირველადი წარმოების ინტენსიურ ტექნოლოგიებს“

ჩვენ, ქვემოთ წარმოდგენილი დარგობრივი მახასიათებლების საბჭოს წევრები გამოვხატავთ კმაყოფილებას აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის კვალიფიკაციების განვითარების სამსახურის კოორდინატორის ნინო გოგლიჩიძისა და ვეტერინარიის დარგობრივი დროებითი საბჭოს თავმჯდომარის პროფესორ დავით გოდერძიშვილის ხელმძღვანელობით განხორციელებულ სამუშაოს მიმართ, რომელმაც შესაძლებელი გახადა წარმატებით შეგვემუშავებინა ვეტერინარული განათლებისათვის მნიშვნელოვანი დოკუმენტი „ვეტერინარული განათლების დარგობრივი მახასიათებლები“.

მიუხედავად აღნიშნულისა, რიგი საკითხების მიმართ, საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პრორექტორმა, რომელიც არ არის საბჭოს წევრი და ვეტერინარი სპეციალისტი, მოითხოვა დარგობრივი მახასიათებლის მე-9 თავის, პირველი ნაწილიდან ამოღებულ იქნას ჩანაწერი - „აღწერს .... პროდუქციის პირველადი წარმოების ინტენსიურ ტექნოლოგიებს“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით განვმარტავთ, რომ მითითებული ჩანაწერი უნდა დარჩეს დარგობრივი მახასიათებლების შესაბამის ნაწილში და ეს აუცილებლობითაა გამოწვეული, ვინაიდან ევროპის წამყვანი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სწავლების

სისტემები ითვალისწინებს ცხოველების კვების პროდუქციის პირველადი წარმოების შესახებ სწავლებას. მაგალითად, ისეთი აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, როგორიცაა ესტონეთის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტის სავეტერინარო მედიცინის ინსტიტუტის სასწავლო პროგრამა „სავეტერინარო მედიცინა“ ითვალისწინებს აღნიშნული მიმართულებით სწავლებას და პროგრამაში მითითებულია, რომ კოპირება:

- „სტუდენტებმა უნდა იცოდნენ საკვების (იგულისხმება ცხოველის საკვები) წარმოების, გადამუშავების და მოხმარების ჯაჭვთან დაკავშირებული ბიოლოგიური, ქიმიური და ფიზიკური საფრთხეები“;
- „სტუდენტები უნდა იცოდნენ ყველაზე გავრცელებულ საკვებით გამოწვეულ ტოქსიკურ ნივთიერებების თვისებებს, ეფექტს და მეტაბოლიზმს“;
- „სტუდენტებმა უნდა იცოდნენ ცხოველის საკვების წარმოებასთან დაკავშირებით მცენარეთა მოყვანა“.

გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ მსოფლიოს წამყვან ქვეყნებში (იგულისხმება ევროკავშირი, ამერიკის შეერთებული შტატები და ა.შ.) და ასევე საქართველოში ცხოველთა საკვების სახელმწიფო კონტროლი არის ვეტერინარიის დეპარტამენტის და შესაბამისად ვეტერინარის კომპეტენცია. აქედან გამომდინარე, მიზანშეწონილია დარგობრივი მახასიათებლების მიხედვით ვეტერინარს გააჩნდეს შესაბამისი კომპეტენცია აღწეროს ცხოველთა საკვების წარმოების ინტენსიური ტექნოლოგიები, რომელიც გარეშეც სრულფასოვნად ვერ განხორციელდება კონტროლი.

ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლების შემმუშავებელი ჯგუფის წევრები იმედს ვიტოვებთ, რომ დაკმაყოფილდება ჩვენი მოთხოვნა ზემოთ აღნიშნული ჩანაწერის დარგობრივ მახასიათებლებში დატოვების თაობაზე.

პატივისცემით,

1. დავით გოდერძიშვილი	17. მარინა ჭიკაძე
2. მაია კერესელიძე	18. დავით შალამბერიძე
3. თენგიზ ყურაშვილი	19. მარიამ ჩხიკვიშვილი
4. ზურაბ მაკარაძე	20. ლაშა ავალიანი
5. ლევან მაკარაძე	21. ზვიად ასანიშვილი
6. ნინო მილაშვილი	22. ირაკლი გოჩიაშვილი
7. მარიკა ბოკუჩავა	23. რევაზ მიტიჩაშვილი
8. ლევან ციცქიშვილი	
9. თეა ოშხერელი	
10. მაია ბერუაშვილი	
11. ჯამბულ მაღლაკელიძე	
12. დემნა ხელაია	
13. მარინა თურმანიძე	
14. თამარ ჩხიკვიშვილი	
15. ვალერიან ჩახნაშვილი	
16. ნატო ფერაძე	

დანართი N2

აგრარული უნივერსიტეტის წინადადება:

ცოდნა და გაცნობიერება			
ცოდნა და გაცნობიერება	უნარი	მიღწევის სპეციფიკური მეთოდები	დემონსტრირების სპეციფიკური კრიტერიუმები
კომპეტენციის სფერო - სურსათის ჰიგიენა და ტექნოლოგია, ცხოველური წარმოშობის სურსათის კონტროლი, ვეტერინარული კონტროლი (დაკვლისწინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება) [საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პოზიცია კომპეტენციის სახელწოდებასთან დაკავშირებით: „სურსათის უვნებლობა“ უნდა ჩანაცვლდეს „სურსათის ჰიგიენით“, რადგან შესაბამისი დირექტივის (DIRECTIVE 2005/36/EC) ბოლო კონსოლიდირებული ვერსიაში (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02005L0036-20240620) ნახსენები არ არის სურსათის უვნებლობა ვეტერინარის საგანმანათლებლო პროგრამის მოთხოვნებთან მიმართებაში და იგი აქცენტს აკეთებს სურსათის ჰიგიენაზე. სურსათის ჰიგიენა არის სურსათის უვნებლობის შემადგენელი მნიშვნელოვანი (და არა ერთადერთი) ნაწილი.]			
• ავლენს ცხოველური წარმოშობის სურსათის პირველადი წარმოების, წარმოებაგადამუშავების ტექნოლოგიის საფუძვლების, სურსათის ჰიგიენის საკითხების ცოდნას; [საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პოზიცია კომპეტენციის სახელწოდებასთან დაკავშირებით: აღნიშნული კომპეტენცია ჩამოყალიბდა შესაბამისი დირექტივის (DIRECTIVE 2005/36/EC) ბოლო კონსოლიდირებული ვერსიის (https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX %3A02005L0036-20240620) გათვალისწინებით.] იზრებს და მიმოიხილავს ფერმაში სურსათის უვნებლობის პრაქტიკებს; [საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პოზიცია კომპეტენციის სახელწოდებასთან დაკავშირებით: აღნიშნული კომპეტენცია ჩამოყალიბდა WOAH recommendations on the Competencies of graduating veterinarians ('Day 1 graduates') to assure National Veterinary Services of quality-ის მიხედვით „2.6. სურსათის ჰიგიენა“ მუხლით მოცემული სწავლის შედეგების პირველი პუნქტის გათვალისწინებით.	1. მოქმედი წესების შესაბამისად, იღებს საჭირო ნიმუშებს, აგზავნის ლაბორატორიაში და აწარმოებს შესაბამის დოკუმენტაციას; იყენებს ცხოველების დაკვლისწინა და დაკვლის შემდგომი ვეტერინარული შემოწმების მეთოდებს; [საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პოზიცია კომპეტენციის სახელწოდებასთან დაკავშირებით: აღნიშნული კომპეტენცია ჩამოყალიბდა WOAH recommendations on the Competencies of graduating veterinarians ('Day 1 graduates') to assure National Veterinary Services of quality-ის მიხედვით „2.6. სურსათის ჰიგიენა“ მუხლით მოცემული სწავლის შედეგების მეორე პუნქტის გათვალისწინებით, WOAH-ის დოკუმენტის მიხედვით, სურსათის ჰიგიენის ნაწილში ვეტერინარებისათვის ეს სწავლის შედეგი წარმოადგენს მინიმალურ კომპეტენციას.]	1. თეორიული სწავლება; 2. პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორი ა, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები)	1. ნიმუშის აღების წესის გამოყენება; 2. ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების წაკითხვა.

WOAH-ის დოკუმენტის მიხედვით, სურსათის ჰიგიენის ნაწილში ვეტერინარებისათვის ეს სწავლის შედეგი წარმოადგენს მინიმალურ კომპეტენციას.] • იაზრებს და მიმოიხილავს ცხოველთა ჯანმრთელობის კონტროლსა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობას შორის კავშირს: ვეტერინარების როლი საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სპეციალისტებთან და რისკის ანალიტიკოსებთან ერთად უვნებლობის უზრუნველყოფაში." [საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის პოზიცია კომპეტენციის სახელწოდებასთან დაკავშირებით: აღნიშნული კომპეტენცია ჩამოყალიბდა WOAH recommendations on the Competencies of graduating veterinarians ('Day 1 graduates') to assure National Veterinary Services of quality-ის მიხედვით „2.6. სურსათის ჰიგიენა“ მუხლით მოცემული სწავლის შედეგების მესამე პუნქტის გათვალისწინებით. WOAH-ის დოკუმენტის მიხედვით, სურსათის ჰიგიენის ნაწილში ვეტერინარებისათვის ეს სწავლის შედეგი წარმოადგენს მინიმალურ კომპეტენციას.] WOAH-ს დოკუმენტის ზემოთ მოყვანილი სამი სავლის შედეგი სრულად ასახავს ვეტერინარისათვის განსაზღვრულ მინიმალურ კომპეტენციას სურსათის ჰიგიენის მიმართულებით. დოკუმენტის 3.4. მუხლი განსაზღვრავს ვეტერინარისათვის სურსათის ჰიგიენის ნაწილში advanced კომპეტენციასაც, რომელიც რედაქციასაც ქვევით გთავაზობთ. ეს არის ერთადერთი კომპეტენცია, რომელსაც ითვალისწინებს საერთაშორისო დოკუმენტი, იმ			

კურსდამთავრებულებისათვის, რომლებსაც ვეტერინარული კონტროლის მარეგულირებელ ორგანოში სურთ მუშაობა. თუმცა საერთაშორისო დონეზე, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები განსაზღვრავენ სურთ თუ არა, რომ მათი კურსდამთავრებულების ერთ-ერთ სამუშაო ადგილად მარეგულირებელი ორგანოები განსაზღვრონ და ამის მიხედვით ასახავენ საგანმანათლებლო პროგრამაში ქვევით მოყვანილ სწავლის შედეგს: ფლობდეს ზოგად ცოდნასა და იაზრებდეს მნიშვნელობას შემდეგი საკითხების: სასაკლაოზე რისკზე დაფუძნებული შემოწმება (მათ შორის, დაკვლისწინა და დაკვლის შემდგომი პროცესები და ჰიგიენური ნორმები), ცხოველური პროდუქტების მიკვლევადობა, სურსათის გადამამუშავებელი საწარმოების ჰიგიენა, ცხოველური პროდუქტების სათანადო შენახვა, ფერმიდან სუფრამდე ჯაჭვში ჩართული ნებისმიერი ადამიანის ჯანმრთელობა და სისუფთავე.			

საქართველოს აგრარულმა უნივერსიტეტმა შეადარა დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის “VI. დამატებითი ინფორმაცია” ევროკომისიის იმ დირექტივის მოქმედ ვერსიას, რომლის მიხედვითაც წლების წინ დაიწერა დარგობრივი მახასიათებლის ეს ნაწილი. კერძოდ, დარგობრივი მახასიათებლის მე-6 ნაწილით მოცემული დამატებითი ინფორმაციის პირველი პუნქტი შედარდა DIRECTIVE 2005/36/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL-ის მოქმედი კონსოლიდირებული ვერსიის (<https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02005L0036-20240620>) მე-5 დანართის 5.4.1. მუხლით განსაზღვრული ვეტერინარების საგანმანათლებლო პროგრამის მოთხოვნებს. მკაფიოდ ჩანს, რომ დოკუმენტი ამ ნაწილშიც არ ახსენებს სურსათის უვნებლობას და აქცენტს აკეთებს მხოლოდ სურსათის ჰიგიენაზე. სურსათის ჰიგიენა წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მნიშვნელოვან, მაგრამ არა ერთადერთ ნაწილს. შესაბამისად, გთავაზობთ საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის რედაქციას მინიმალური ცვლილებებით:

„VI. დამატებითი ინფორმაცია

I. ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც მიმართულია ვეტერინარიის კვალიფიკაციის მოსაპოვებლად, უნდა მოიცავდეს სულ მცირე ქვემოთ ჩამოთვლილ

სავალდებულო საკითხებს, რომელთაგან თითოეული საკითხი შეიძლება ისწავლებოდეს ცალკეულად ან სხვა საკითხებთან ინტეგრირებულად სასწავლო კურსებში: 1) საბაზისო მიმართულებები: ფიზიკა; ქიმია, ცხოველთა ბიოლოგია, მცენარეთა ბიოლოგია, ბიომათემატიკა; 2) სპეციალობის კომპონენტი: ა) საბაზისო დარგობრივი მეცნიერებები: ანატომია (ჰისტოლოგიისა და ემბრიოლოგიის ჩათვლით), ფიზიოლოგია, ბიოქიმია, გენეტიკა, ფარმაცოლოგია, ფარმაცია, ტოქსიკოლოგია, მიკრობიოლოგია, იმუნოლოგია, ეპიდემიოლოგია, პროფესიული ეთიკა; ბ) კლინიკური მეცნიერებები: მეანობა/სამეანო საქმე, პათოლოგია (პათოლოგიური ანატომიის ჩათვლით), პარაზიტოლოგია, კლინიკური მედიცინა და ქირურგია (ანესთეზიოლოგიის ჩათვლით), კლინიკური ლექციები სხვადასხვა შინაური ცხოველის შესახებ (შინაური ფრინველი და ცხოველების სხვა სახეობები), პრევენციული მედიცინა, რადიოლოგია, რეპროდუქცია და რეპროდუქციული დარღვევები, სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, სავეტერინარო კანონმდებლობა და სავეტერინარო ექსპერტიზა, თერაპია, პროპედევტიკა; გ) ცხოველების მომშენებლობა: ცხოველების მომშენებლობა, ცხოველის კვება, სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა, მეცხოველეობა, სავეტერინარო ჰიგიენა, ცხოველების ეთოლოგია და დაცვა; დ) სურსათის ჰიგიენა: ცხოველის საკვების ან ცხოველური წარმოშობის სურსათის კონტროლი, სურსათის ჰიგიენა და ტექნოლოგია, პრაქტიკა (მათ შორის, პრაქტიკა სასაკლაოზე და ცხოველური წარმოშობის სურსათის წარმოების ადგილებში). ზემოთ მითითებული საკითხების შემცველი სასწავლო კურსების დასახელებები და მათი მოცულობა კრედიტებში განისაზღვრება საგანმანათლებლო დაწესებულების გადაწყვეტილებისამებრ.”

ყოველივე ზემოთ თქმულის გათვალისწინებით, მივიჩნევთ, რომ „ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი“ უნდა ასრულებდეს თავის შესავალშივე გაწერილ მიზანს, კერძოდ, განსაზღვრავდეს ვეტერინარიის კვალიფიკაციის მინიჭებისათვის საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს/კომპეტენციებს და ეყრდნობოდეს მასშივე ნახსენებ საერთაშორისო დოკუმენტებს, რომლებიც განსაზღვრავენ საერთაშორისოდ დადგენილ მინიმალურ კომპეტენციებს ვეტერინარიის სასწავლო პროგრამებისა და სწავლის შედეგების მიმართ. გარდა ამისა, დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის მოთხოვნები „6.1 მოთხოვნები საგანმანათლებლო პროგრამის რესურსებისადმი მოთხოვნები ადამიანური რესურსისადმი“ უნდა შეიცვალოს და მოვიდეს შესაბამისობაში უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტებთან, კერძოდ, სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელის მოთხოვნები გაიწეროს შემდეგნაირად: „მაგისტრანტს უნდა ჰყავდეს სამაგისტრო ნაშრომის კვალიფიციური ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები და საჭიროების შემთხვევაში თანახელმძღვანელი/თანახელმძღვანელები, რომლებსაც აქვთ კვლევის სფეროში შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება. სფეროს სპეციფიკიდან და განვითარებიდან გამომდინარე მაგისტრანტის სამეცნიერო თანახელმძღვანელი არსებობის შემთხვევაში უნდა იყოს უახლესი ცოდნით აღჭურვილი, და აქტიური მონაწილეობა უნდა ჰქონდეს მიღებული სამეცნიერო კვლევებში ან გააჩნდეს შესაბამისი პროფესიული გამოცდილება, რომელიც შეესაბამება მაგისტრანტის საკვალიფიკაციო ნაშრომის ზოგად თემატიკასა და მიმართულებას.“ აღნიშნული არ ზღუდავს, რომ სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი იყოს მაგისტრის ხარისხის მქონე ვეტერინარი, თუ ის ზემოთ ხსენებულ სხვა მოთხოვნებსაც აკმაყოფილებს. თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტების ზემოთ მოყვანილი ჩანაწერი სრულიად მოძველებულია და არ მიყვება თანამედროვე ტენდენციებს.

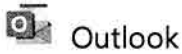
მაგალითისათვის, იმ შემთხვევაში, თუ ვეტერინარიის სტუდენტს სამაგისტრო ნაშრომის გაკეთება სურს ქირურგიის მიმართულებით და მისი ნაშრომი პრაქტიკული/ექსპერიმენტული ხასიათისაა, ხელმძღვანელად ვერ ეყოლება ვეტერინარი მაგისტრის ხარისხის მქონე პროფესიონალი ქირურგი,

რომელსაც დიდი გამოცდილება და ცოდნა აქვს, მაგრამ სამეცნიერო აქტივობები და პუბლიკაციები არ აქვს, რადგან ეს მისი ინტერესის სფეროს არ წარმოადგენს. მაშინ როდესაც, საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცე მიისწრაფვის პრაქტიკული ცოდნისა და გამოცდილების მქონე დარგის წამყვანი სპეციალისტების აკადემიურ სფეროში ინტეგრირებისკენ.

გარდა ამისა, დარგობრივი მახასიათებლის პროექტის თანახმად, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს ენიჭება ვეტერინარიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხი Master of Veterinary Medicine (MVM). საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტი არ ეთანხმება აღნიშნულს და ამის შესახებ ნებისმიერი დისკუსიისას აფიქსირებდა აზრს. როდესაც ინგლისურად ვწერთ აკადემიურ ხარისხს, ძალიან მნიშვნელოვანია, მსოფლიოში არსებული ინგლისურენოვანი პრაქტიკის ნახვა/გათვალისწინება. MVM ძალიან იშვიათად გამოიყენება, მაგალითად, ახალ ზელანდიაში. ვეტერინარიის მაგისტრის ხარისხით კურსდამთავრებულები მოიპოვებენ ექიმის წოდებას და Doctor of Veterinary Medicine (DVM) არის ამის აღმნიშვნელი. ეს არ არის PhD in Veterinary Medicine, ეს არის ექიმი, Doctor. ამიტომ უნდა იყოს შემდეგნაირად: Doctor of Veterinary Medicine (DVM) ან ლათინურად Veterinariae Medicinae Doctoris (VMD). ლათინური ვერსია VMD უფრო იშვიათია, პენსილვანიის უნივერსიტეტი იყენებს, რომელსაც მსოფლიოში ერთ-ერთი საუკეთესო ვეტერინარული სკოლა აქვს. თუმცა, DVM არის ყველაზე გავრცელებული და საერთაშორისოდ დამკვიდრებული ვერსია. მაგალითად: "University of Veterinary Medicine Budapest - Type: BSc+MSc together, typically starts after high school and after 5.5 years results in a DVM Masters degree" (<https://univet.hu/en/education/admission/programme-details/>). ამ ლინკზე კი შეგიძლიათ იხილოთ მსოფლიოში ვეტერინარიის სფეროში გაცემული აკადემიური ხარისხები და ვერ ნახავთ MVM-ს: https://www.avma.org/sites/default/files/2023-06/World_Veterinary_Degrees.pdf

მაია კერესელიძის წინადადება

12/20/24, 5:13 PM

Outlook

ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლების პროექტი

მოგესალმებით,

გვსურს გაგიზიაროთ მოსაზრება განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ვებ-გვერდზე საჯაროდ განხილვის მიზნით განთავსებულ ვეტერინარიის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლის პროექტთან დაკავშირებით.

იმის გთვალისწინებით, რომ ვეტერინარიის პროფესიაში იმყოფებიან მაგისტრის აკადემიური ხარისხისა და მდიდარი პრაქტიკული გამოცდილების მქონე პროფესიონალები, რომელთა გამოცდილების გაზიარებაც მნიშვნელოვანი და ღირებულია ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების პროცესში, გვსურს შემოგთავაზოთ დარგობრივი მახასიათებლის პროექტში საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების განმახორციელებლბთან დაკავშირებით არსებული ჩანაწერის ცვლილება, კერძოდ, შემდეგი ჩანაწერის:

"ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით. სემინარი/პრაქტიკული/ლაბორატორიული მეცადინეობა - ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგის (მეცხოველეობა, მედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური მომზადება ან/და პუბლიკაციები."

შემდეგი ფორმულირებით ცვლილება:

"ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში, სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების, როგორც სალექციო ისე პრაქტიკული

მეცადინეობების განხორციელების კომპეტენცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია) მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით.

პატივისცემით,

მაია კერესელიძე

ევროპის უნივერსიტეტის სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის დეკანის მ/ შ.პროგრამის
ხელმძღვანელი

გიული გოგოლის მიერ წარმოდგენილი წინადადებები

9. კომპეტენციის სფერო - მეცხოველეობა, ცხოველთა მოშენება და კვება [მეცხოველეობის საფუძვლები]	
9.1	• აკლასიფიცირებს და აღწერს ცხოველურ პროდუქტთან დაკავშირებულ ცხოველების სახეობებს, ჯიშებს და მათ სამეურნეო მნიშვნელობას; მეცხოველეობის სპეციალობის საკითხია მოლიანად ეს განაკვეთი • აღწერს მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის სისტემების, პროდუქტულობის სახეების მათი ფორმირების და შეფასების პრინციპებს. პირველადი წარმოების ინტენსიურობა?? ტექნოლოგიებს; • იაზრებს ცხოველთა სტრესებისაგან დაცვისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობას. [ეს გათვალისწინებულია • განსაზღვრავს ცხოველთა სახეობებს, ჯიშებს და ადგენს მათ სამეურნეო მნიშვნელობას. • ახასიათებს მეცხოველეობის სხვადასხვა დარგს; • იყენებს: ცხოველების მოშენების ისეთ ტექნიკას, მოვლა-შენახვის და პროდუქციის წარმოების ისეთ სისტემებს, [გამოდის არის ფერმის მეწეჯერი (შმართველი)] რომლებიც უზრუნველყოფს ჯანმრთელი პირუტყვის გამოზრდას და კეთილდღეობას; • აიდენტიფიცირებს ცხოველის ტრესის გამოწვევ მიზეზებს ცხოველთა გამოზრდისა და საწარმოო გამოყენების პროცესში.
	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).
	• დემონსტრირების მეთოდის და საშუალების გამოყენებით ცხოველების სახეობებისა და ჯიშების განსაზღვრა. • ცხოველების გაზომვა და განაზომების მიხედვით ცოცხალი მასის დადგენა; ცხოველების მარკირება; რმის ნიმუშის აღების წესი კვერცხის დახარისხება.

	სადგომების მშენებლობისა და განთავსების ნორმები]			
9.2	• მომთხოვნილ ცხოველთა მოშენების გენეტიკურ საფუძვლებს; [სელექციონერის საკითხებია] • აღწერს მემკვიდრულ დაავადებებსა და ანომალიებს, მათი პრევენციის მიდგომებს.	• ახდენს გენეტიკური დაავადებების პროგნოზირებას, მართვასა და პრევენციას; • ადგენს კავშირებს ცხოველის ზრდა-განვითარებასა და ადრეულ ასაკში პროდუქტულობის ფორმირებას შორის. [კერძო ზოოტექნიკის-მეცხოველეობის საკითხებია]	• თეორიული სწავლება; პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცოცხალი ცხოველების ექსტერიერის შეფასება, კონსტიტუციის დადგენა, კონდიციის შეფასება, ცხოველების თვალზომიითი შეფასება, ცხოველების ფოტოგრაფირების წესი. [ზოოტექნიკოს-სელექციონერის საკითხებია]
9.3	მომთხოვნილ ცხოველთა საზრდოობის ბიოლოგიური საფუძვლებს, საკვების ყუათიანობის (საზრდოობის) შეფასების მეთოდებს, საკვების კლასიფიკაციის, ცხოველთა და ფრინველთა ნორმირებული კვებისას ულუფის დაბალანსებისა და შედგენილი ულუფების პრაქტიკაში გამოყენების წესებს. [ზოოტექნიკის საკითხებია]	კლასიფიკაციის მიხედვით ახასიათებს საკვების: აბალანსებს ცხოველთა და ფრინველთა ნორმირებული კვების ულუფას [ა] და ქვემოთ... წმინდა კერძო ზოოტექნიკის საკითხებია] და შედგენილი ულუფების გამოყენებას პრაქტიკაში.	• თეორიული სწავლება; პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• სხვადასხვა საკვები საშუალების, ნიმუშის აღების წესი და მათი ორგანოლექტიკური შეფასება; • ცხოველის მოთხოვნილებების გათვალისწინებით საკვები ულუფის შედგენა. [კერძო ზოოტექნიკის საკითხებია]

შემოთავაზებული ფორმულირება

9. კომპიუტერული სფერო - მეცხოველეობის საფუძვლები				
9.1	• აღწერს ცხოველთა სახეობებს, ჯიშებს და მათ სამეურნეო მნიშვნელობას; • აფასებს მოშენების მეთოდებს, მოვლა-შენახვის სისტემებს, პროდუქტიულობის სახეებს, ცხოველური პროდუქტების პირველადი წარმოების ტექნოლოგიებს; • იაზრებს ცხოველების სტრესისგან დაცვისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობას.	• ახასიათებს ცხოველთა სახეობებსა და ჯიშებს, აცნობიერებს მათ მნიშვნელობას; • აფასებს ცხოველთა მოშენებისა და პროდუქციის წარმოების სისტემებს ჯანმრთელობის დაცვისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფის კუთხით; • აიდენტიფიცირებს ცხოველის სტრესის გამომწვევ მიზეზებს	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაეგეგმვები (ლაბორატორია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცხოველების სახეობებისა და ჯიშების განსაზღვრის მეთოდებისა და დადგენილი ნორმების დემონსტრირება • ცხოველთა პროდუქტიულობის და პროდუქციის ხარისხის დადგენის მეთოდების დახასიათება
	• მომიხილავს ცხოველთა მოშენებისას გენოტიპით განსაზღვრული დაავადებებს • აღწერს მეცხიდიროლ დაავადებებსა და ანომალიებს, მათი პრევენციის შესაძლებლობებს.	• ახდენს გენეტიკური დაავადებების პროგნოზირებას • აფასებს მოზარდულის განვითარების მაჩვენებლის ასაკთან შესაბამისობას	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაეგეგმვები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცოცხალი ცხოველის განვითარების ხარისხის სახეობასთან და ასაკთან შესაბამისობა გარეგნული დათვალიერებით და კონდიციის შეფასებით
9.3	• იაზრებს ცხოველთა ნორმირებული კვების მნიშვნელობას, • აფასებს საკვების ყუათიანობის და უვნებლობის განსაზღვრის მეთოდებს • აღწერს ცხოველთა ნორმირებული კვების მნიშვნელობას დაავადებების პრევენციასთან კავშირში.	• ახასიათებს საკვებ-საშუალებებს, • ადგენს ცხოველთა საკვები ულუფის შესაბამისობას დადგენილ ნორმებთან	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაეგეგმვები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• საკვები საშუალებების შეფასების წესი და მეთოდები, სავარაუდოდ მოსალოდნელი დაავადებების გავრცელების პრევენციასთან კავშირში;

ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის
უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი
(უმაღლესი განათლების II საფეხური,
ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს VII დონე)

I. შესავალი

წინამდებარე უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი წარმოადგენს ვეტერინარიის აკადემიური განათლების სტანდარტს, რომელშიც განსაზღვრულია ვეტერინარიის სფეროს (კოდი - 0841.1.1) დარგობრივი მახასიათებლები და ასახავს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონის შესაბამისი სწავლის შედეგების მინიმალურ მოთხოვნებს და მათ მისაღწევად საჭირო სწავლება-სწავლისა და შეფასების მეთოდებს, რესურსებს და სხვა არსებით მახასიათებლებს.

დოკუმენტში, ასევე ჩამოყალიბებულია ყველა ის მინიმალური კომპეტენცია, რომლებიც მოეთხოვება ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს. კერძოდ, დოკუმენტი ასახავს ცოდნის, უნარების, პასუხისმგებლობისა და ავტონომიურობის იმ კონკრეტულ სპექტრს, რომელიც ექნება შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს.

დარგობრივი მახასიათებლის მიზანია ხელი შეუწყოს ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელ უმაღლეს დაწესებულებებს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი, კომპეტენციებზე დაფუძნებული პროგრამის/კურიკულუმის შემუშავებაში, სწავლის, სწავლებისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდოლოგიის დანერგვაში; პროგრამის კურსდამთავრებულთა კვალიფიკაციის საერთაშორისო დონეზე აღიარების, მობილობისა და ისეთი კომპეტენციების ჩამოყალიბებაში, რომელთა საფუძველზე კურსდამთავრებული შეძლებს უმაღლესი განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელებას და/ან ვეტერინარიის სფეროში თავისი შესაძლებლობების რეალიზებასა და კარიერულ წინსვლას.

დარგობრივი მახასიათებლის მოქმედების ვადა 7 წელია, ან საჭიროებისამებრ.

ვეტერინარის პროფესიაში შესვლა რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით (საქართველოს კანონი უმაღლესი განათლების შესახებ; საქართველოს კანონი - სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი; საქართველოში ვეტერინარიის სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტებით, მათ შორის, შემუშავებული ევროკავშირისა და სხვა საერთაშორისო რეგულაციებისა და დირექტივების საფუძველზე; WOAH recommendations on the Competencies of graduating veterinarians ('Day 1 graduates') to assure National Veterinary Services of quality; Standards and

Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (2015)) განსაზღვრული წესით.

შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) პროფესიების საერთაშორისო სტანდარტული კლასიფიკატორის მიხედვით პროფესიის დასახელებაა ვეტერინარი ISCO-08-ის კოდი - 2250 ვეტერინარები.

ინგლისურად დარგობრივი მახასიათებლის დასახელებაა - Subject Benchmark Statement of Veterinary.

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის გაცნობა რეკომენდებულია:

- ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავება-განვითარებასა და განხორციელებაში ჩართული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალისთვის;
- აბიტურიენტთათვის, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან ვეტერინარიის შესწავლით;
- სტუდენტთათვის, რომლებიც სწავლობენ ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე;
- უცხოელ სტუდენტთათვის, რომელთაც გაცვლითი პროგრამებისა და პროექტების ფარგლებში განზრახული აქვთ სწავლა განაგრძონ საქართველოში ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;
- დამსაქმებელთათვის, რომლებიც დაინტერესებული არიან წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა დასაქმებით;
- დარგობრივი მახასიათებლით გათვალისწინებული სწავლის სფეროს შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების შიდა და გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესში ჩართულ პირთათვის;
- ვეტერინარიის, მედიცინისა და ბიოლოგიის მიმართულებით სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების წარმომადგენელთათვის;
- ვეტერინარიის სფეროში პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებაში ჩართული უწყებების წარმომადგენელთათვის.

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებელი როგორც შინაარსობრივად, ასევე ფორმატით განსხვავდება სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2018 წლის 3 იანვრის N09 ბრძანებით დამტკიცებული დარგობრივი მახასიათებლისგან,

რომლის საფუძველიც გახდა მთელი რიგი კონცეპტუალური სიახლეები, მათ შორის, სფეროს მარეგულირებელ ეროვნულ კანონმდებლობაში, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკაში შეტანილი საერთაშორისო და ეროვნული კონცეპტუალური სიახლეები, რომლებიც ასახულია შესაბამის დოკუმენტებში. დოკუმენტში შესული ცვლილებები მოიცავს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, კურსდამთავრებულთა კომპეტენციების მოდიფიცირებასა და მათ მისაღწევად საჭირო სწავლების, სწავლის და შეფასების ახალი მეთოდების ჩამონათვალს; ასევე, დამატებითი ინფორმაციის თავს, რომელშიც დეტალურად არის აღწერილი ვეტერინარიის პროგრამის შემუშავების და განხორციელების მეთოდოლოგია.

II. სწავლის სფეროს აღწერა

ვეტერინარია - სავეტერინარო მედიცინა მეცნიერებათა ერთობლიობაა, რომელიც შეისწავლის ცხოველთა დაავადებებს, მათთან ბრძოლისა და პრევენციის ღონისძიებებს, ადამიანების ზოონოზებისაგან დაცვის ღონისძიებებს, ჯანმრთელობის ჭრილში ცხოველთა პროდუქტიულობის ამაღლების საკითხებს. ვეტერინარიის ქვეშ იგულისხმება სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ღონისძიებების კომპლექსი, რომელიც მიმართულია ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის შესანარჩუნებლად, უვნებელი ცხოველური პროდუქტის წარმოებისთვის, ზოონოზური დაავადების პრევენციისა და ეკოსისტემის დასაცავად.

ვეტერინარიის მომიჯნავე სწავლის სფეროებია: ბიოლოგია, მეცხოველეობა, ბიომედიცინა, ფარმაცია, ჯანდაცვა, სურსათის უვნებლობა.

2.1 დასაქმების შესაძლებელი სფერო/სფეროები და სპეციალური მოთხოვნები

დასაქმების შესაძლო სფერო/სფეროები (არასრული სია):

- სავეტერინარო კლინიკები და ლაბორატორიები: ცხოველთა დაავადებების პრევენცია, დიაგნოსტიკა, მკურნალობა (ამბულატორიული და სტაციონარული) და სხვა;

- მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმები, მეფუტკრეობის და მეთევზეობის მეურნეობები: დაავადებების პრევენცია, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა;
- ვეტერინარული პრეპარატების და ფარმაცევტული პროდუქტის საწარმოები, ვეტერინარული პრეპარატების საცალო და საბითუმო ვაჭრობის ობიექტები: პრეპარატების წარმოება, გამოცდა და კონტროლი, შენახვა-გაცემა და ა.შ.;
- ზოომალაზიები, ზოოპარკები, ვივარიუმები, აკვარიუმები, ტერარიუმები, იპოდრომები, ცხოველთა თავშესაფრები: მომხმარებლების კონსულტაცია ცხოველის საკვების და დამხმარე საშუალებების შესახებ, ცხოველთა ზედამხედველობა, ცხოველთა დაავადებების დიაგნოსტიკა, მკურნალობა და პრევენცია;
- კოსმეტიკური კაბინეტები: ცხოველთა მოვლა და კოსმეტიკური ჩარევები;
- სასაკლაოები: დაკვლის წინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება, საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების სისტემის (HACCP) შემოწმება და სხვა;
- სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებები: სამეცნიერო საქმიანობა;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებები: საგანმანათლებლო-კვლევითი საქმიანობა;
- შესაბამისი სახელმწიფო უწყებები: ქვეყნის შიგნით და საზღვარზე ვეტერინარული კონტროლის მექანიზმების განხორციელება ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის, ცხოველური წარმოშობის პროდუქტის, ცხოველის საკვების უვნებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ექსპერიმენტული მედიცინა (არასრული სია):

- სამედიცინო ან/და სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიები, ცენტრები და ინსტიტუტები: ექსპერიმენტული მედიცინის სხვადასხვა მიმართულებაზე მუშაობა.

მეცხოველეობა (არასრული სია):

- მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმები, მეფუტკრეობის და მეთევზეობის მეურნეობები, კინოლოგიური სამსახურები: დაავადებების დიაგნოსტიკა-მკურნალობა, პროფილაქტიკა, პრევენცია; დიეტური კვება, კომპეტენციის ფარგლებში ცხოველთა კეთილდღეობის უზრუნველყოფა და კონტროლი და ა.შ..

სურსათის უვნებლობა (არასრული სია):

- აგრარული ბაზრები, სურსათის ბიზნესოპერატორები: ცხოველური წარმოშობის პროდუქტის შემოწმება და ა.შ..

გარემოს დაცვა (არასრული სია):

- დაცული ტერიტორიები: ცხოველთა სახეობების მონიტორინგი, ეპიდემიური/ეპიზოოტიური სიტუაციების მონიტორინგი და პრევენცია;
- და სხვა.

ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვა ხდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის საფუძველზე.

ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს ენიჭება ვეტერინარიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხი Master of Veterinary Medicine (MVM).

ვეტერინარიის პროფესიაში შესვლა რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობითა და შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი წესით.

2.2 ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობა და სტრუქტურა

ხანგრძლივობა / მოცულობა ECTS კრედიტებში	არანაკლებ 5 წელი min 300 ECTS	სტრუქტურა	სპეციალ ობა (ვეტერინ არია)	არანაკ ლებ 225 ECTS	მათ შორის	• სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსები/მოდულები/სხვა • პრაქტიკა/პრაქტიკები • სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი
			ზოგადი ან/და თავისუფ	არანაკ ლებ 75 ECTS	მათ შორის	• სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსები

			ალი კომპონენ ტები			

2.3 ტერმინებისა და აბრევიატურების განმარტება

- CBD (Case-based Discussion) - შემთხვევაზე დაფუძნებული დისკუსია;
- CBL (Case-Based Learning) - შემთხვევაზე დაფუძნებული სწავლება;
- OSCE (Objective Structured Clinical Examination) - ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა;
- OSPE (Objectively Structured Practical Exam) - ობიექტურად სტრუქტურირებული პრაქტიკული გამოცდა;
- PBL (Problem-Based Learning) - პრობლემის განხილვაზე დაფუძნებული სწავლება;
- Flipped classroom - შებრუნებული საკლასო ოთახი.

III. სწავლის შედეგები

ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულებისას სტუდენტო:

ცოდნა და გაცნობიერება			
ცოდნა და გაცნობიერება	უნარი	მიღწევის სპეციფიკური მეთოდები	დემონსტრირების სპეციფიკური კრიტერიუმები
1. კომპეტენციის სფერო - ცხოველის ბიოლოგიური თავისებურებები			
1.1 • აიდენტიფიცირებს და სიღრმისეულად აღწერს ცხოველების ბიოლოგიურ თავისებურებებს, მათი უჯრედების, ქსოვილების, ორგანოების, ქსოვილების, ორგანოთა სისტემების ფუნქციურ და სტრუქტურულ თავისებურებებს; • აიდენტიფიცირებს და სიღრმისეულად აღწერს ინდივიდუალური განვითარების და ქცევის თავისებურებებს და სასიცოცხლო პროცესების ბიოლოგიური რეგულაციის მექანიზმებს.	• ახდენს ჯანმრთელი ცხოველის ორგანიზმის უჯრედების, ქსოვილების, ცალკეული ორგანოების და ორგანოთა სისტემების მორფო-ფუნქციურ დახასიათებასა და მათ პრეპარირებას; განსაზღვრავს ქსოვილების სახეს და ორგანოებს, განსაზღვრავს ორგანოთა ტოპოგრაფიას, ფორმასა და ზომას და აღგენს ფიზიოლოგიური პარამეტრების ნორმას.	• თეორიული სწავლება; პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორიული სწავლება, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები). რეკომენდებული • სიმულატორის გამოყენება.	• ქსოვილების და ორგანოების სტრუქტურის შესწავლის მიზნით მიკროსკოპული პრეპარატების მომზადების დემონსტრირება; • ჩონჩხის და ორგანოს ცალკეული ნაწილების აღწერა მშრალი და სველი პრეპარატების და მულაჟების გამოყენებით; • ქსოვილების, ორგანოების მიკრო და მაკროპრეპარატების მიკროსკოპირების საფუძველზე მათი ტიპის და ორგანული კუთვნილების დადგენა;

				• ლაბორატორიული მეთოდებით ფიზიოლოგიური მაჩვენებლების განსაზღვრა.
2. კომპეტენციის სფერო - ცხოველების ტიპური პათოლოგიური პროცესები და მათი გამოვლინებები სხვადასხვა სისტემაში				
2.1	• აიდეტიფიცირება და მიმოიხილავს ეტიოლოგიის, პათოგენეზის, ტიპური პათოლოგიური პროცესების, კლინიკური გამოვლინებების, კომპენსატორული მექანიზმების, უჯრედებში, ქსოვილებსა და ორგანოებში წარმოშობილი პათოლოგიური ცვლილებების თავისებურებებს; • აღწერს ლეშის გაკვეთის მეთოდებს, პათოლოგიური მასალის აღების, დამუშავების, ფიქსაციის, ტრანსპორტირებისა და ლაბორატორიაში გადაგზავნის წესებს, ორგანოებსა და ქსოვილებში მაკრო და მიკრომორფოლოგიური ცვლილებების შესწავლისა და სიკვდილის შემდგომი დიაგნოსტიკის მეთოდებს;	• განსაზღვრავს პათოლოგიის სახეს დაავადების დროს ორგანოებსა და ქსოვილებში განვითარებული ცვლილებების დათვალადობისა და ლაბორატორიული მეთოდების გამოყენებით; იყენებს პათოლოგიის სახის მიხედვით სხვადასხვა სადიაგნოსტიკო მეთოდებსა და სადიაგნოსტიკო • ტექნიკურ საშუალებას; აწვადებს პათოლოგიური მასალიდან პათოპისტოლოგიურ პრეპარატს, ახდენს მიკროსკოპირებას, განსაზღვრავს პათოლოგიის სახეს და ადგენს მიღებული შედეგების საფუძველზე სიკვდილის წინა და შემდგომ დიაგნოზს, ახდენს დიფერენციულ დიაგნოსტიკას და აწარმოებს გაკვეთის დოკუმენტაციას, გაკვეთის დროს იცავს პირადი და გარემოს უსაფრთხოებისა და დაზიანებების თავიდან აცილების წესებს,	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური ამოცანები).	• პრეპარატების მიკროსკოპირება და პათოლოგიის სახის დადგენა; • ლეშის გაკვეთა; მაკრო- და მიკროპრეპარატებზე მუშაობა და ცხოველებზე მუშაობა; გაკვეთის ტექნიკის, დათვალადობის (გარეგანი, შინაგანი), ორგანოების ამოღებისა და მათი გამოკვლევის ტექნიკის დემონსტრირება.

	• აღწერს სასამართლო სავეტერინარო ექსპერტიზის წარმოების, სადავო საკითხების შემთხვევაში სიტუაციის სწორი შეფასებისა და შემდგომი მოქმედების გეგმის დასახვის თავისებურებებსა და წესებს.	უზრუნველყოფს გაკვეთის შემდგომი ანაჩენების გაუვნებლობას პათოლოგიური პროცესისა და დაავადების სპეციფიკის გათვალისწინებით; • ახორციელებს სასამართლო სავეტერინარო ექსპერტიზისთვის გაკვეთას პროფესიული დარღვევებისა და სხვა სახის სადავო საკითხების შემთხვევაში. ატარებს იმულებით დაკლული ცხოველებისა და ლემის სადიაგნოსტიკო და სასამართლო-სადიაგნოსტიკო გამოკვლევებს შესაბამისი მეთოდებისა და წესების დაცვით, ასევე, აწარმოებს შესაბამის დოკუმენტაციას.		
3. კომპეტენციის სფერო - პროპედევტიკა და დავადებების დიაგნოსტიკა				
3.1	• სიღმისეულად აღწერს და მიმოიხილავს ანამნეზის შეკრების წესებს, ცხოველების კლინიკური გამოკვლევის - ფიზიკალურ, აპარატურულ, ინსტრუმენტულ და ლაბორატორიულ მეთოდებს; • აღწერს ცხოველების ფიქსაციის მეთოდებს; • სისტემურად აიდენტიფიცირებს და აღწერს სხვადასხვა სისტემის	• კრებს ანამნეზს, წარმართავს პაციენტის პატრონთან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ურთიერთობას, ახდენს ცხოველების ფიქსაციას, იყენებს ცხოველების ფიზიკალური, აპარატურული, ინსტრუმენტული და ლაბორატორიული გამოკვლევის მეთოდებს და ახდენს მიღებული შედეგების კლინიკურ ინტერპრეტაციას და ანალიზს	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავადებები (ლაბორატორია, ანამნეზი, დისკუსია, სიმულატორის გამოყენება, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები). რეკომენდებული	• ავადმყოფი ცხოველის მიღება, ფიქსაცია, ანამნეზის შეგროვება; • კლინიკურ ან/და სავსე გარემოში ცხოველიდან მუშაობა, კლინიკურ შემთხვევაზე დაფუძნებული სწავლება და დიაგნოზის დასმა, ფიზიკალური, ინსტრუმენტული და

	და ორგანოს კლინიკური გამოკვლევის თავისებურებებს, სხვადასხვა სისტემების დაავადებას ძირითად სიმპტომატკიკასთან მიმართებაში; მიმოიხილავს პროფესიული ბიოეთიკის არსს და თავისებურებებს.	დასკვნის გაკეთებისა და დიაგნოზის დასმისთვის; დაავადების საერთო კლინიკური სურათის საფუძველზე არჩევს და იყენებს დამატებითი სპეციფიკური გამოკვლევის მეთოდს, განსაზღვრავს დაავადების პროგნოზს მართვასა და პრევენციას; იყენებს პროფესიული ბიოეთიკის პრინციპებს.	PBL, „შებრუნებული საკლასო ოთახი“ (flipped classroom)	ლაბორატორიული ანალიზის მეთოდები.
3.2	- განსაზღვრავს პრაქტიკული მანიალუაციების ჩატარებისას ცხოველის ფიზიოლოგიურ მაჩვენებლებს. აღწერს ვენაპუნქციისა და სხვადასხვა ცხოველიდან (სპეციფიკის გათვალისწინებით) შარდის ბუშტის კათეტერიზაციის, თორაკოცენტეზის, ცისტოცენტეზის ინტუბაციის ჩატარების, ზონდირების, შარდის, სისხლის და სხვა ბიოლოგიური გამონაყოფების ლაბორატორიული (კლინიკური ბიოქიმიური და სხვა) კვლევის მეთოდებს; - სიღრმისეულად მიმოიხილავს ელექტროკარდიოგრამის	ზომავს ტემპერატურას, ითვლის პულსისა და სუნთქვის სიხშირეს, განსაზღვრავს წნევას სხვადასხვა სახეობის პაციენტის ანატომიური თავისებურებების გათვალისწინებით. ატარებს ვენაპუნქციას ცხოველის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ატარებს შარდის ბუშტის კათეტერიზაციას, შარდის ანალიზს სკრინინგ ტესტებით და შარდის ნალექის ციტოლოგიას, იკვლევს სისხლს იმუნოქრომატოგრაფიული ტესტებით, ატარებს სისხლის კლინიკურ ანალიზს ჰემატოლოგიურ ანალიზატორზე, სისხლის ნაცხის ციტოლოგიურ ანალიზს (მორფოლოგია), სისხლის	- თეორიული სწავლება; - პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები). რეკომენდებული - ანიმაცია, სიმულატორის გამოყენება	- პაციენტთან ჯგუფური მუშაობა (კლინიკური როტაციები); - დისკუსია, კლინიკურ გარემოში ცხოველთან მუშაობა, კლინიკურ შემთხვევაზე დაფუძნებული სწავლება, პრაქტიკული დავალება მეთვალყურეობის ქვეშ; ფიზიკალური, ინსტრუმენტული და ლაბორატორიული ანალიზის მეთოდები.

	გადამცემის წესების, ელექტროკარდიოგრამის ინტერპრეტაციისა და ვიზუალური დიაგნოსტიკის სპეციფიკასთან დაკავშირებით	ბიოქიმიურ კვლევას ბიოქიმიურ ანალიზატორზე, იღებს და შიფრავს ელექტროკარდიოგრამას, ახდენს ვიზუალური დიაგნოსტიკის ჩატარებასა და გაშიფვრას, ამყარებს ეფექტიან კომუნიკაციას კოლეგებსა და პაციენტის პატრონთან.		
4. კომპეტენციის სფერო - ცხოველების ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების დიაგნოსტიკა, მკურნალობა და პროფილაქტიკა				
4.1	- აღწერს და მიმოიხილავს პრიონების, ვირუსების, ბაქტერიების, სოკოების, პროტოზოების, ჰელმინთების, ვექტორული ტიპების და მწერების ბიოლოგიურ თავისებურებებს, ცხოველებზე მათი პათოგენური მოქმედების მექანიზმებს, მათი იდენტიფიკაციის, მათ მიერ გამოწვეული დაავადებების კლინიკური და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის, მკურნალობის და პროფილაქტიკის მეთოდებსა და სპეციალებებს; ასპეტიკის და ანტისეპტიკის ასპექტებს; - აღწერს და მიმოიხილავს ეპიდემიოლოგიურ/ეპიზოოტოლოგიური პროცესების ფორმირების პირობებსა და	სწორად იღებს პათოლოგიურ მასალას დაავადებული ორგანიზმიდან, ამუშავებს მას, ახდენს მის მარკირებას და კონსერვაციას; არჩევს ლაბორატორიული გამოკვლევის მეთოდსა და ტექნიკას; ატარებს ლაბორატორიულ ანალიზს, რისთვისაც იყენებს მიკროსკოპულ, კულტურალურ, სეროლოგიურ, მოლეკულურ-ბიოლოგიურ, ფაგოდიაგნოსტიკის და ბიოლოგიური ცდის მეთოდებს; ახდენს დიფერენციალურ დიაგნოსტიკას და ადგენს საბოლოო დიაგნოზს; იკვლევს და აანალიზებს ეპიდემიოლოგიურ/ეპიზოოტოლოგიურ სიტუაციას კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე ადგენს დიაგნოზს, იყენებს ანტიმიკრობულ:	- თეორიული სწავლება; - პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანშიცია, დისკუსია, სიმულატორის გამოყენება, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	- ლაბორატორიულ-სადიაგნოსტიკო მეთოდებით გამოკვლევის ჩატარება; - მიკროსკოპული პრეპარატების მომზადება, მიკროსკოპირება და დიფერენცირება; - კულტურალური მეთოდების, სეროლოგიური რეაქციების და ბიოლოგიური ცდის ჩატარება და მიღებული შედეგების ანალიზი; - ასპეტიკური მუშაობის წესების დემონსტრირება; - კლინიკური ან/და პათომორფოლოგიური სურათის და ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე დიფერენცირული

მექანიზმებს, ეპიდემიის საწინააღმდეგო პროცესების ერთობლიობას, რომელიც მიმართულია ინფექციური დაავადებების პრევენციასა და კონტროლზე.	ანტიბიოტიკურ, ანტიფუნგალურ, ანტივირუსულ და სხვა შესაბამის პრეპარატებს და პრევენციულ საშუალებებს.		დიაგნოსტიკა საბოლოო დიაგნოზის დასმა, მკურნალობის მეთოდების შედგენა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კონტროლის მექანიზმების შემუშავება.
5. კომპეტენციის სფერო - ცხოველების შინაგანი და ქირურგიული დაავადებები, მკურნალობა და პროფილაქტიკა	• შინაგანი და ქირურგიული პათოლოგიების დროს ადგენს გამოსაკვლევი ორგანოს ტოპოგრაფიას, განსაზღვრავს და იყენებს სადიაგნოსტიკო მეთოდს; ანალიზებს მიღებულ შედეგებს, ატარებს დიფერენციულ დიაგნოსტიკას და სვამს საბოლოო დიაგნოზს; საჭიროების შემთხვევაში, იყენებს მკურნალობის მედიკამენტოზურ, ფიზიოთერაპიულ და ქირურგიულ მეთოდებს; არჩევს და ატარებს პრევენციულ ღონისძიებებს; ახდენს კვლევის შედეგებზე დამყარებული სწორი რეკომენდაციების მიწოდებას; ატარებს დიაგნოსტიკურ, სამკურნალო და პროფილაქტიკურ პროცედურებს პაციენტის პატრონის ინფორმირებული თანხმობის შემდეგ; აცნობიერებს პაციენტის	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, სიმულატორის გამოყენება, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები). რეკომენდებული • სიმულატორის გამოყენება	• კლინიკური სურათის და ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე დიფერენციული დიაგნოზის გატარება, საბოლოო დიაგნოზის დასმა; • ქირურგიული ოპერაციების ტექნიკის შეფასება პრაქტიკული დავალებით; • სწორი სამკურნალო სტრატეგიის შერჩევა.

		ტერმინალურ მდგომარეობას და, საჭიროების შემთხვევაში, მიმართავს ევთანაზიას/იძულებით დაკვლას.		
5.2	• სიღრმისეულად აღწერს და აანალიზებს პირველადი დახმარების გაწევის: სარეანიმაციო მოქმედებების ჩატარების, პაციენტის გადაუდებელი მდგომარეობის შეფასების, მართვის წესებსა და სპეციფიკას.	• განსაზღვრავს ცხოველთა გადაუდებელ მდგომარეობას; განსაზღვრავს მისალოდნელ შედეგებსა და სიროულუებს; კონკრეტული დაავადების დიაგნოსტიკისათვის სწორად არჩევს კვლევის მეთოდებს, კვლევების შედეგების გათვალისწინებითა და ინფორმაციის ინტერპრეტებით ატარებს დიფერენციალურ დიაგნოსტიკას და შეიმუშავებს დაავადების მართვის გეგმას, ეფექტიანად ახორციელებს პირველად დახმარებას.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, სიმულატორის გამოყენება, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• გადაუდებელი (ურგენტული) მდგომარეობის შეფასება და პირველადი დახმარების გაწევა.
6.	კომპეტენციის სფერო - პრევენციული საგეტერინარო მედიცინა			
6.1	• მიმოიხილავს წყლის, ჰაერის და ნიადაგის ნიმუშის აღების მეთოდებს, ანალიზებს ცხოველთა დაავადებების გამომწვევ მიზეზებს, მოკვლევისა და აღმოფხვრას ზოგადი და	• სწორად იღებს და აგზავნის გარემოს ობიექტების - წყლის, ჰაერის, ნიადაგის ნიმუშებს გამოსაკვლევად, განსაზღვრავს საჭირო შესასწავლ პარამეტრებს. აფასებს ეპიდემიოლოგიურ	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური	• მონაცემების შეგროვება, შეყვანა შესაბამის პროგრამულ ბაზებში და სტატისტიკური დამუშავება; წყლის, ჰაერის და ნიადაგის ნიმუშის აღება; ცხოველური წარმოშობის

სპეციფიკური პროფილაქტიკის მეთოდებისა და საშუალებების გათვალისწინებით;	სიტუაციის, საჭიროებისამებრ ადგენს გადაწყვეტილებებს პროფილაქტიკის შესახებ მეთოდებს; მათი პრევენციისთვის ახორციელებს კანონით განსაზღვრულ ღონისძიებებს, დებინება და ვაქცინაციას; ცხოველთა დაგეგმვის შემთხვევაში, ახორციელებს შესაბამისი მეთოდებით განკარგვას.	ამოცანები), სტატისტიკური ანალიზი.	პროდუქტის ვეტერინარული კონტროლი და მიღებული შედეგების ანალიზი.
7. კომპეტენციის სფერო – წონამალური და პათოლოგიური იმუნოლოგიური პროცესები, იმუნოლოგიური რეგულაცია, იმუნოთერაპია და იმუნოპროფილაქტიკა			
7.1 • სიღრმისეულად აღწერს და ანალიზებს იმუნური სისტემის აგებულებასა და ფუნქციებს, სასიცოცხლო პროცესების მარეგულირებელ და ადაპტაციურ შესაძლებლობებს; იმუნურ პასუხს ზოგადი კანონზომიერებების და მისი თავისებურებების შესახებ სხვადასხვა ტიპის ინფექციური აგენტების, სიმსივნის და ტრანსპლანტის მიმართ; იმუნოპათოლოგიებს	• ახდენს იმუნოლოგიური სტატუსის შეფასებას, რისთვისაც ადგენს და იყენებს შესაბამის იმუნოლოგიური კვლევის მეთოდს. იმუნოლოგიური ნორმატივების ცოდნის საფუძველზე აფასებს იმუნოგრამის მონაცემებს; ადგენს შესაბამისი იმუნოპროფილაქტიკური და იმუნოთერაპიული საშუალებების და მეთოდის გამოყენების აუცილებლობას და თავისებურებებს.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები), კლინიკური შემთხვევების განხილვა.	• იმუნოლოგიური კვლევის მეთოდების შესრულება; ლაბორატორიულ ცხოველებზე მანიპულაციები; ანტიგენური პრეპარატის მომზადება, იმუნიზაცია, ჰიპერიმუნური შრატის მიღება და მისი ეფექტურობის შეფასება.

	(ალერგიული, აუტოიმუნური, იმუნოდეფიციტური და იმუნოპროლიფერაციული), გამომწვევი მიზეზებსა და განვითარების მექანიზმებს; კლინიკურ და ლაბორატორიულ იმუნოდიაგნოსტიკას; იმუნოლოგიური ანალიზის მეთოდებს; ინფექციური დაავადებების იმუნოპროფილაქტიკას; ინფექციური, ალერგიული, სიმსივნური და აუტოიმუნური დაავადებების იმუნოთერაპიას.			
8. კომპეტენციის სფერო - ფარმაცევტული პროდუქტის ჯგუფები, მოქმედების მექანიზმი, გამოყენება				
8.1	• აღწერს ვეტერინარული პრეპარატის წარმოების კლინიკურ და პრეკლინიკურ კვლევების ორგანიზებას და განხორციელებას; რეცეპტურას; სამკურნალო და პროფილაქტიკური მოქმედების ვეტერინარული პრეპარატების ჯგუფებს, მათი მოქმედების მექანიზმებს, პრეპარატების ფარმაკოკინეტიკასა და ფარმაკოდინამიკას; სამკურნალო საშუალებების შეუთავსებლობას, გვერდით მოვლენებს, ჩვენებებს და უკუჩვენებებს და გამოყენების	• დიაგნოზის საფუძველზე ადგენს შესაბამის სამკურნალო და პროფილაქტიკური მოქმედების პრეპარატებს და გამოწერს რეცეპტს; • აფასებს პრეპარატების შეუთავსებლობასა და რისკებს; • ადგენს პრეპარატის სწორ დოზირებას, ჯერადობას და ინტერვალს; • ახდენს პრეპარატის არასწორი მოხმარებით და შეუთავსებელი პრეპარატების გამოყენებით გამოწვეული გართულებების პრევენციას, გადაჭარბებული	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაავადებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• წამლების შეუთავსებლობის გათვალისწინებით რეცეპტის გამოწერა; • ობიექტურად სტრუქტურირებულ სიტუაციაში მკურნალობის სქემის შედგენა; • პრეპარატის აპლიკაციის მეთოდების შესრულება; ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE) (სიმულაციური ამოცანები).

თავისებურებებს; ფარმაცევტული პროდუქტის შენახვის და მიმოქცევის თავისებურებებს; • სიღრმისეულად აღწერს და მიმოიხილავს: ვეტერინარული პრეპარატების დოზირების საკითხებს; ანტიმიკრობული რეზისტენტობას; სამკურნალო ფორმების დამზადების პრინციპებს; ვეტერინარული პრეპარატების რეგისტრაციის პროცედურებს; ფარმაცევტულ დამზადების სისტემას	დოზით გამოწვეული გართულებების შემთხვევაში, უწევს პირველად დახმარებას და გეგმავს პრევენციულ ღონისძიებებს; • უზრუნველყოფს ფარმაცევტული პროდუქტის შენახვის პირობების დაცვას და მის გაცემას თანმხლები ინსტრუქციით და გამოყენებას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად; • ადგენს წამლის სწორ დოზირებას ცხოველის ასაკის, წონის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით; • ახორციელებს ანტიმიკრობული რეზისტენტობის პრევენციის ღონისძიებებს; • იცავს ანტიმიკრობული საშუალებების რაციონალური გამოყენების პრინციპებს; • ჩართულია ფარმაცევტულ დამზადების სისტემის ფუნქციონირებაში		
9. კომპეტენციის სფერო - მეცხოველეობის, ცხოველთა მოშენებისა და კვების საფუძვლები 1.1 • აღწერს ცხოველურ პროდუქტთან დაკავშირებული ცხოველების სახეობებს, ჯიშებს და მათ სამეურნეო მნიშვნელობას; • აღწერს მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის სისტემების,	• განსაზღვრავს ცხოველთა სახეობებს, ჯიშებს და ადგენს მათ სამეურნეო მნიშვნელობას. • ახასიათებს მეცხოველეობის სხვადასხვა დარგს;	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაგეგმვები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური	• დემონსტრირების მეთოდის და საშუალების გამოყენებით ცხოველების სახეობებისა და ჯიშების განსაზღვრა. • ცხოველების გაზომვა და განაზომების მიხედვით

	პროდუქტულობის სახეებს, მათი ფორმირების და შეფასების პრინციპებს. პირველადი წარმოების ტექნოლოგიებს; • იაზრებს ცხოველთა სტრუქტურისაგან დაცვისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობას.	• ახდენს ცხოველების მოშენების ტექნიკის, მოვლა-შენახვის და პროდუქციის წარმოების სისტემების შეფასებას, რომლებიც უზრუნველყოფს ჯანმრთელი ცხოველის გამოზრდასა და კეთილდღეობას; • აიდენტიფიცირებს ცხოველის სტრუქტურის გამოყვევ მიზნებს ცხოველთა გამოზრდისა და საწარმოო გამოყენების პროცესში.	და სიტუაციური ამოცანები).	ცოცხალი მასის დადგენა; ცხოველების მარკირება; რძის ნიმუშის აღების წესი კვერცხის დაზარისხება.
9.2	• მომობილავს ცხოველთა მოშენების გენეტიკურ საფუძვლებს; • აღწერს მეტეკიდრულ დაავადებებსა და ანომალიებს, მათი პრევენციის მიდგომებს.	• ახდენს გენეტიკური დაავადებების პროფილირებას, მართვასა და პრევენციას; • ადგენს კავშირებს ცხოველის ზრდა-განვითარებასა და ადრეულ ასაკში პროდუქტულობის ფორმირებას შორის.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცოცხალი ცხოველების ექსტერიერის შეფასება, კონსტიტუციის დადგენა, კონდიციის შეფასება, ცხოველების თვალზომიითი შეფასება, ცხოველების ფოტოგრაფირების წესი.
9.3	• მომობილავს ცხოველთა კვების საფუძვლებს, საკვების ყუათიანობის (საზრდობის) შეფასების მეთოდებს, საკვების კლასიფიკაციის, ცხოველთა ნორმირებული კვებისას ულუფის დაბალანსებისა და შედგენილი ულუფების პრაქტიკაში გამოყენების წესებს.	• აფასებს ცხოველთა ნორმირებული კვების ულუფის შესაბამისობას დადგენილ ნორმებთან და ახასიათებს საკვებ საშუალებებს. საჭიროებისამებრ განსაზღვრავს დიეტურ კვებას და ადგენს დიეტური ულუფის შემადგენლობასა და რაოდენობას.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• სხვადასხვა საკვები საშუალების, ნიმუშის აღების წესი და მათი ორგანოლეპტიკური შეფასება; • ცხოველის მოთხოვნილებების გათვალისწინებით არსებული საკვები ულუფის შეფასება.

10. კომპეტენციის სფერო - სურსათის ჰიგიენა და ტექნოლოგია, ცხოველური წარმოშობის სურსათის კონტროლი, ვეტერინარული კონტროლი (დაკვლის წინა და დაკვლის შემდგომი შემოწმება)				
10.1	ავლენა: ა) ცხოველური წარმოშობის სურსათის პირველადი წარმოების წარმოება-გადამუშავების ტექნოლოგიის საფუძვლების, სურსათის ჰიგიენის საკითხების ცოდნა; ბ) სურსათში/სასურსათო ნედლეულში არსებული საფრთხეების, რისკის ანალიზისა და მიკრობიოლოგიის პრინციპების, ფიზიკურ-ქიმიურ-ბიოლოგიური საფრთხეების სურსათში მოხვედრის გზებისა და მართვის (პრევენციის, მაკორექტირებელი) ღონისძიებების ცოდნა; გ) სურსათისმიერი დაავადებების, გადაცემისა და პრევენციის გზების; ცხოველური წარმოშობის სურსათის სახელმწიფო კონტროლის მექანიზმების, საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და სურსათის უვნებლობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის მოთხოვნების ცოდნა; ამჟღავნებს ცოდნას მომხმარებელთა ჯანმრთელობის	- ატარებს პრევენციულ ღონისძიებებს სურსათისმიერი დაავადებებზე; მოქმედი წესების შესაბამისად, იღებს საჭირო ნიმუშებს, აგზავნის ლაბორატორიაში და აწარმოებს შესაბამის დოკუმენტაციას; - იყენებს ცხოველების დაკვლის წინა და დაკვლის შემდგომი ვეტერინარული შემოწმების მეთოდოლოგიას. - ატარებს ცხოველური წარმოშობის სურსათის საფრთხის ანალიზს, ამოწმებს კარგი წარმოებისა და ჰიგიენის პრაქტიკას (GMP, GHP), სურსათის უვნებლობის მართვის სისტემებს.	პრაქტიკული დაგეგმვები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	- ნიმუშის აღების წესის გამოყენება; - ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების ინტერპრეტაცია/შეფასება; - ვეტერინარისათვის საჭირო ამ კომპეტენციის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების ცოდნა. - საფრთხის ანალიზისა და სურსათის უვნებლობის მართვის სისტემის გამოყენება.

	და ინტერესების დაცვისთვის მოსაზრებულ პროგრამების (პროგრესიტივები), კარგი წარმომადგენელი და პოლიტიკის (GMP, GHP), სურსათის უვნებლობის მართვის სისტემების, მათი როლისა და დანიშნულების შესახებ;			
	ამჟღავნებს ღრმა და სისტემურ ცოდნას ვებინარული კონტენტის - დავალიანების და დავალიანების შემდგომი შემოწმების წესების შესახებ და ადგენს შესაბამისობას ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის.			
11. კომპეტენციის სფერო - ცხოველთა გამრავლების ბიოტექნოლოგია, ცხოველთა შენობა და რეპროდუქციული ორგანოების დაავადებები				
11.1	- დეტალურად ალერსს და მიმოხილავს სასქესო ორგანოებში მიმდინარე ფიზიოლოგიურ პროცესებს (მათ შორის, მშობიარობის ფიზიოლოგია); ცხოველთა გამრავლების ბიოტექნოლოგიის თანამედროვე მიღწევებს; - ალერსს და მიმოხილავს გამრავლების ფიზიოლოგიას და შესაბამისი ხარისხობრივი შეფასების, შენახვის და ტრანსპორტირების ასევე	ამზადებს ცხოველებს განაყოფიერებისათვის, განსაზღვრავს ცხოველთა განაყოფიერების ოპტიმალურ ვალებს ახორციელებს ცხოველების ხელოვნურ განაყოფიერებას თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით მათი აღწარმოების მიზნით.	- თეორიული სწავლება; - პრაქტიკული დავალებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	სხვადასხვა სახეობის ცხოველის ხელოვნური განაყოფიერების ტექნიკის დემონსტრირება;

	ცხოველთა ხელოვნური განაყოფიერების მეთოდებს.			
1.2	• სიღრმისეულად აღწერს და მიმოიხილავს რეპროდუქციული ორგანოების დაავადებებს; ცხოველთა მკვლელობის დიაგნოსტიკას; შშმბიარობის ფიზიოლოგიას; მაკე ცხოველთა, შშმბიარობის შემდგომი და სარძევე ჯირკვლების დაავადებებისა და ამ დაავადებების დიაგნოსტიკას, ცხოველთა უნაყოფობის სახეებს და მათ გამოწვევ მიზეზებს.	• ახორციელებს რეპროდუქციული ორგანოების დაავადებების დიაგნოსტიკას; მკურნალობას და პროფილაქტიკას; ახორციელებს ცხოველთა სამედიკინო გამოკვლევას, განსაზღვრავს მკვლელობის მიზეზებს, ადგენს გართულებული შშმბიარობის მიზეზებს და ახორციელებს კვლითვითურ სამედიკინო დახმარებას. ახორციელებს საკვრებებისა და სარძევე ჯირკვლების დაავადებების დიაგნოსტიკას, მკურნალობას და პროფილაქტიკას; განსაზღვრავს ცხოველთა უნაყოფობის მიზეზებს, ცხოველთა უნაყოფობის მკურნალობასა და პროფილაქტიკას.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაავადებები (ლაბორატორია, ანიმაცია, დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ფიზიკალური მეთოდებით (რექტალური პალპაციით) საკვრებების და საშვილოსნოს მდგომარეობის ასევე, მკვლელობის ვადის განსაზღვრა.
2.	კომპეტენციის სფერო - სავეტერინარო კანონმდებლობის გამოყენება			
1.1	• სიღრმისეულად იაზრებს ვეტერინარული საქმიანობის მარეგულირებელ სავეტერინარო კანონმდებლობის მნიშვნელობას და საკანონმდებლო ბაზის ძირითად საკითხებს.	• მუშაობს საკანონმდებლო ბაზასთან; დაავადებების კონტროლისა და პრევენციის ღონისძიებათა განსახორციელებლად და სხვა წამოჭრილი ვეტერინარული საკითხების გადასაწყვეტად ახორციელებს შესაბამისი რეგულაციების ინტერპრტირებას, გამოყენებას და განმარტებას. საჭიროების შემთხვევაში, იძიებს და	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დაავადებები (დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• საკანონმდებლო ბაზაში ინფორმაციის მოძიება, მისი აღქმა და გადმოცემა.

		აწარმოებს ინფორმაციას ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WOAH) სტანდარტების, რეკომენდაციების და ევროკავშირში ვეტერინარიის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობის შესახებ.		
13. კომპეტენციის სფერო - სავეტერინარო სამსახურების ინსტიტუციური სისტემა და მენეჯმენტი				
13.1	• მიმოიხილავს სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციების დანიშნულებას, რომლებიც ახორციელებენ ცხოველთა ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს; ასევე მათ როლს და ურთიერთდამოკიდებულებას; აღწერს ქვეყანაში სავეტერინარო ინსტიტუციური მოწყობის საკითხებს (მათ შორის, ეპიდემიოლოგიური/ეპიზოოტო-ლოგიური კონტროლის ქსელი); განიხილავს ქვეყანაში არსებული სახელმწიფო და კერძო სავეტერინარო ორგანიზაციების ფუნქციებსა და უფლებამოსილებებს.	• მსჯელობს ცხოველთა ჯანმრთელობის და კეთილდღეობის ღონისძიებების განმახორციელებელი ინსტიტუციური სისტემის მოწყობის საკითხების შესახებ; ახასიათებს სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციების ღონისძიებებს.	• თეორიული სწავლება; • პრაქტიკული დავალებები (დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	• ცხოველთა ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობასთან დაკავშირებული ღონისძიებების, ქვეყანაში სავეტერინარო ინსტიტუციური მოწყობის საკითხების, სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციების ღონისძიებების უფლება-მოვალეობების დახასიათება, განმარტება და ანალიზი.
13.2	• მიმოიხილავს პროფილაქტიკური ღონისძიებების დაგეგმვას,	• პროფილაქტიკურ-ოპერატიული ღონისძიებების დაგეგმვის მიზნით	• თეორიული სწავლება;	• დაკვირვების ჩანაწერი, სხვადასხვა პროფილაქტიკურ

	ვეტერინარული ჩანაწერების წარმოების, სამკურნალო ღონისძიებების დაგეგმვის, ვეტერინარულ საქმიანობაში ვეტერინარული ღონისძიებების გატარების შედეგად მიღებული ეკონომიკური ეფექტიანობის განსაზღვრის, ცხოველთა დაავადებებით გამოწვეული ეკონომიკური ზარალის დადგენის წესებსა და სპეციფიკას.	აწარმოებს ვეტერინარულ აღრიცხვას, ადგენს სამოქმედო გეგმას, პროფილაქტიკური და ოპერატიული გეგმის შესაბამისად გეგმავს სამკურნალო პროცედურებს; ვეტერინარულ საქმიანობაში ახდენს განსახორციელებელი ღონისძიებების დანახარჯების გაანგარიშებასა და მოსალოდნელი ეკონომიკური ზარალის გამოთვლას.	• პრაქტიკული დავალებები (დისკუსია, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები).	ღონისძიებათა გეგმების შედგენა.
ტრანსფერული უნარები				
4. კომპეტენციის სფერო: კვლევისა და ინფორმაციის მართვის უნარი				
4.1	• ავლენს ღრმა და სისტემურ ცოდნას სფეროში აპრობირებული კვლევის მეთოდების, ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა და საბიბლიოთეკო რესურსების, ინფორმაციისა და აკადემიური წყაროების მოძიების პრინციპების, აკადემიური პატიოსნების, კვლევის ეთიკის პრინციპებისა და აკადემიური სტანდარტების შესახებ.	• ახდენს მოძიებული ინფორმაციის სისტემატიზაციას, ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე ობიექტურად აყალიბებს დასკვნებს; კვლევისას იყენებს სფეროს ძირითად მეთოდებსა და მიდგომებს; • მოიზიზღებად სარგებლობს ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით, საბიბლიოთეკო და ელექტრონული რესურსებით; • ქმნის გამართული ფორმის, ლოგიკურად დასაბუთებულ, არსებითი აკადემიური სტანდარტების შესაბამის ორიგინალურ სამეცნიერო ნაშრომს/პროექტს;	• თეორიული სწავლება; პრაქტიკული დავალებების შესრულება; პრეზენტაციის მომზადება, ინფორმაციის მოძიება და ანალიზი; სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის მომზადება/საკვალთფიკაციო იო ნაშრომის შესრულება.	• პორტფოლიო; პრეზენტაციის წარდგენა; პრაქტიკის ანგარიშის დაცვა; სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის წარდგენა/საკვალთფიკაციო ნაშრომის დაცვა

		• აცხადებს ზეპირ და წერილობით დასკვნას და კვლევის შედეგებს წარუდგენს დარგის სპეციალისტებს და/ან არასპეციალისტებს.	
15. გუნდური მუშაობის, კომუნიკაციისა და ლიდერობის უნარი			
15.1	• ამყარებს გუნდში მუშაობის, ლიდერობისა და ეფექტიანი კომუნიკაციის პრინციპების ღრმა და სისტემურ ცოდნას.	• პაციენტებისთვის, მეტატრონიკებისთვის/კლიენტთათვის და დაინტერესებულ პირთათვის ვებინარირება სერვისების მიწოდების მიზნით მუშაობს მულტიდისციპლინურ გუნდში; • ამყარებს ეფექტიან კომუნიკაციის უნარებს კლიენტთან, კოლეგებსა და დაინტერესებულ მხარეებთან; • მკაფიოდ აცხადებს ამოცანებს, ითვალისწინებს ჯგუფის წევრებთან არგუმენტირებულ მოსაზრებებს, ახდენს მათი საქმიანობის კოორდინაციასა და შესაძლებლობების ადეკვატურად შეფასებას, მართავს კონფლიქტურ და ფორსმაჟორულ სიტუაციებს; • კომუნიკაციას აწარმოებს როგორც ქართულ, ასევე უცხო ენაზე; • დამოუკიდებლად წარმართავს საკუთარი სწავლისა და კვლევის პროცესს;	• ჯგუფური დავალებები, PBL, დისკუსიაში მონაწილეობა, პრობლემური და სიტუაციური ამოცანები; როლური თამაშები); • თვითშეფასება; • ურთიერთშეფასება; • სამეცნიერო ნაშრომი/პროექტის წარდგენა ან/და საკვალიფიკაციო ნაშრომის დაცვა

		- გეგმავს სამუშაო პროცესს; იცავს სამუშაოს შესრულების ვადებს და აფასებს შესრულებულ სამუშაოს პროფესიული მიდგომებით; - ეფექტიანად იყენებს თავის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რესურსებს; - იყენებს განმავითარებელ შეფასებას თავისი და სხვების პროფესიული პრაქტიკისა და გასაუმჯობესებელი მხარეების იდენტიფიცირებისა და შეფასებისთვის.		
6. პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა				
5.1	აღწერს და იაზრებს ვებტერინარიის სფეროში საქმიანობის ეთიკის პრინციპებს.	- პროფესიული ეთიკის დაცვით ახორციელებს სავეტერინარო საქმიანობას; - იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი და სხვების საქმიანობასა და პროფესიულ განვითარებაზე;	- CBL, PBL, დისკუსია, გუნდური მუშაობა, პრაქტიკული დავალებების შესრულება; - სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის შესრულება ან/დასაკვალიფიკაციო ნაშრომის შესრულება.	- CBL, PBL, დისკუსიებში მონაწილეობა, გუნდური მუშაობა, პრაქტიკული დავალებების შესრულება; - სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის წარდგენა ან/და საკვალიფიკაციო ნაშრომის დაცვა.

IV. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია

ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ენიჭება შემდეგი კვალიფიკაცია: ვეტერინარიის მაგისტრი Master of Veterinary Medicine (MVM).

V. სწავლება, სწავლა და შეფასება

ვეტერინარიის ინტეგრირებული საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნებისა და სწავლის შედეგების მისაღწევად, ასევე, სწავლის შედეგების შეფასების უზრუნველსაყოფად, მნიშვნელოვანია შერჩეული და გამოყენებული იქნეს პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შესაბამისი სწავლების და სწავლის შეფასების მეთოდები. შეფასება უნდა იყოს მრავალკომპონენტური და უზრუნველყოფდეს თითოეული კურსის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შეფასებას. ასევე გათვალისწინებული უნდა იყოს სასწავლო საფეხური. უნდა იყოს გამოყენებული კვლევაზე დაფუძნებული სწავლების მიდგომები, რაც ხელს შეუწყობს სტუდენტს გამოიმუშაოს კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და განხორციელების უნარი.

სწავლა-სწავლების მეთოდები ორიენტირებული უნდა იყოს არა მხოლოდ მზა ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარების გამომუშავებაზეც და სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, უნდა უზრუნველყოფდეს სასწავლო კურსით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას, ხოლო არსებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა - პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას.

პროგრამის სასწავლო კომპონენტის განსახორციელებლად შესაძლებელია გამოიყენებოდეს სწავლება-სწავლის ისეთი ფორმატები, როგორიცაა:

- ლექცია;
- სემინარი;
- პრაქტიკული მუშაობა;
- ლაბორატორიული სამუშაო;
- სხვა.

სწავლება-სწავლის მეთოდები: უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელმა დაწესებულებებმა შესაძლებელია სწავლების პროცესში გამოიყენონ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან შერჩეული ან/და სხვა მეთოდები.

- ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი;
- წიგნზე მუშაობა;
- წერითი მუშაობა;
- ვერბალური ახსნა-განმარტება;
- დემონსტრირება;
- შემთხვევის ანალიზი (Case study);
- დამოუკიდებელი სწავლა;
- პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL);
- გონებრივი იერიში (Brain storming);
- ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება (IBD);
- გუნდური მუშაობა (Collaborative word);
- დისკუსია/დებატები;
- პროექტის შემუშავება და პრეზენტაცია;
- პრაქტიკული/ლაბორატორიული სამუშაოები;
- დამოუკიდებელი სწავლა (რეფერატის, პროექტის, მოხსენების მომზადება);
- შემთხვევის განხილვაზე დაფუძნებული სწავლება (CBL)
- სიმულატორებით სწავლება
- შებრუნებული საკლასო ოთახი
- პრაქტიკის ანგარიშის შემუშავება
- სხვა.

5.1. სტუდენტის შეფასება

პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის შეფასება უნდა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად. პროგრამის თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული შეფასების ფორმები (შუალედური და დასკვნითი შეფასება) შესაძლებელია მოიცავდეს შეფასების კომპონენტებს, რომლებიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნას, უნარებსა და კომპეტენციებს. პროგრამის სასწავლო კურსით გათვალისწინებული შეფასების ფორმები (შუალედური და დასკვნითი შეფასება) შესაძლოა მოიცავდეს შეფასების კომპონენტებს, რომლებიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხებს:

- ზეპირი გამოცდა;
- წერითი გამოცდა;
- ზეპირი გამოკითხვა;
- წერითი გამოკითხვა;
- საშინაო დავალება;
- თეორიული სამუშაო;
- პრაქტიკული სამუშაო;
- ობიექტურად სტრუქტურირებული პრაქტიკული გამოცდა (OSPE)
- ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE);
- პრაქტიკის ანგარიშის წარდგენა;
- თვითშეფასება;
- ურთიერთშეფასება;
- სხვა.

შეფასების კომპონენტები შესაძლოა მოიცავდეს შეფასების მეთოდებს:

- ტესტი;
- ქვიზი;
- ღია კითხვა;
- დემონსტრირება;
- პრეზენტაცია;
- მოხსენებები;
- სასემინარო მოხსენება;
- რეფერატი (წერითი ნაშრომი);
- კითხვა-პასუხი;
- პრაქტიკული დავალების შესრულება;
- თეორიული დავალების შესრულება;
- ჯგუფური სამუშაოს შესრულება;
- დისკუსია-დებატებში მონაწილეობა;
- შემთხვევის განხილვა/ანალიზი;
- აქტიურობა პრაქტიკული/ლაბორატორიული სამუშაოების შესრულებისას;
- შესრულებული პრაქტიკული სამუშაოების დემონსტრირება;
- სხვა.

5.2 სტუდენტის პრაქტიკული უნარების განვითარება

პრაქტიკა პროგრამის მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილია. ამ კომპონენტის მიზანია სტუდენტში, პრაქტიკული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება, განვითარება და განმტკიცება. ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში დარგობრივი/სპეციალობის პრაქტიკის კომპონენტი უნდა მოიცავდეს არანაკლებ 15 ECTS კრედიტს. ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულება უფლებამოსილია პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის ფარგლებში, სტუდენტებს შესთავაზოს სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის შესრულება (არანაკლებ 10 ECTS კრედიტის მოცულობით) ან სხვა სახის სამეცნიერო ნაშრომის/პროექტის შესრულება, რომელთაგან სტუდენტი სურვილისამებრ აირჩევს ერთ-ერთს.

5.3. სტუდენტის სამეცნიერო/კვლევითი უნარების განვითარება

პროგრამის სწავლების მეთოდოლოგია და სპეციფიკა მიმართული უნდა იყოს კვლევაზე. ამ მიზნით პროგრამაში შეტანილი უნდა იყოს სამეცნიერო-კვლევითი უნარების განმავითარებელი სასწავლო კურსები, სადაც კვლევითი კომპონენტი სათანადო სიღრმით იქნება წარმოდგენილი, რათა ხელი შეეწყოს სტუდენტის კვლევითი უნარების განვითარებას.

VI. დამატებითი ინფორმაცია

- I. ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც მიმართულია ვეტერინარიის კვალიფიკაციის მოსაპოვებლად, უნდა მოიცავდეს სულ მცირე ქვემოთ ჩამოთვლილ სავალდებულო საკითხებს, რომელთაგან თითოეული საკითხი შეიძლება ისწავლებოდეს ცალკეულად ან სხვა საკითხებთან ინტეგრირებულად სასწავლო კურსებში:
  - 1) საბაზისო მეცნიერებები: ფიზიკა; ქიმია, ცხოველთა ბიოლოგია, მცენარეთა ბიოლოგია, ბიომათემატიკა; 2) სპეციალობის კომპონენტი: ა) საბაზისო დარგობრივი მეცნიერებები (ანატომია, ჰისტოლოგიისა და ემბრიოლოგიის ჩათვლით), ფიზიოლოგია, ბიოქიმია, გენეტიკა, ფარმაცოლოგია, ფარმაცია, ტოქსიკოლოგია, მიკრობიოლოგია, იმუნოლოგია, ეპიდემიოლოგია, პროფესიული ეთიკა; ბ) კლინიკური მეცნიერებები (მეანობა/სამეანო საქმე, პათოლოგია (პათოლოგიური ანატომიის ჩათვლით), პარაზიტოლოგია, კლინიკური სავეტერინარო მედიცინა და

ქირურგია (ანესთეზიოლოგიის ჩათვლით), კლინიკური ლექციები სხვადასხვა შინაური ცხოველის შესახებ (შინაური ფრინველი და ცხოველების სხვა სახეობები), პრევენციული მედიცინა, რადიოლოგია, რეპროდუქცია და რეპროდუქციული დარღვევები, სახელმწიფო სავეტერინარო კონტროლი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, სავეტერინარო კანონმდებლობა და სასამართლო სავეტერინარო ექსპერტიზა, თერაპია, პროპედევტიკა; გ) ცხოველების მომშენებლობა (ცხოველების მომშენებლობა, ცხოველების კვება, სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა, მეცხოველეობა, სავეტერინარო ჰიგიენა, ცხოველების ეთოლოგია და დაცვა); დ) სურსათის ჰიგიენა (ცხოველური წარმოშობის სურსათის კონტროლი, სურსათის ჰიგიენა, უვნებლობა და ტექნოლოგია, პრაქტიკული მუშაობა (მ.შ. პრაქტიკა სასაკლაოზე და ცხოველური წარმოშობის სურსათის წარმოების ადგილებში).

ზემოთ მითითებული საკითხების შემცველი სასწავლო კურსების დასახელებები და მათი მოცულობა კრედიტებში განისაზღვრება საგანმანათლებლო დაწესებულების გადაწყვეტილებისამებრ.

- II. სპეციალობის არჩევით ნაწილში მოიაზრება სპეციალობის - ვეტერინარიის, სფეროსთან დაკავშირებული სასწავლო კურსები/მოდულები/სხვა, რომლებიც ხელს შეუწყობს პროფესიული მოვალეობების შესრულებას ან/და გააფართოებს კომპეტენციებს ვეტერინარიის სფეროში.
- III. სპეციალობის სავალდებულო კომპონენტი „პრაქტიკა“ ტარდება შესაბამისი პროფილის და რესურსების მქონე ორგანიზაციაში ან სხვა, რომელთანაც საგანმანათლებლო დაწესებულებას საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით დადებული აქვს შესაბამისი მემორანდუმი/ხელშეკრულება. პრაქტიკის ობიექტზე გატარებული საათების ოდენობა არ უნდა იყოს პრაქტიკის კრედიტის შესაბამისი საათების 2/3-ზე ნაკლები;
- IV. საგანმანათლებლო პროგრამა უნდა მოიცავდეს ზოგადი (ტრანსფერული) კომპეტენციების ჩამოყალიბება-განვითარებაზე მიმართულ სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კურსებს, რომლებიც არ მიეკუთვნება სპეციალობის კომპონენტს.

6.1 მოთხოვნები საგანმანათლებლო პროგრამის რესურსებისადმი მოთხოვნები ადამიანური რესურსისადმი

დარგის ასპექტი	სპეციალური მოთხოვნები

სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინები	სავეტერინარო საბაზისო და კლინიკური დისციპლინების განხორციელების კომპეტენცია შეიძლება უდასტურდებოდეს ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამის, როგორც აკადემიურ ისე მოწვეულ პერსონალს. ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია კლინიკურ და პრეკლინიკურ სასწავლო კურსებში შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით. ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში აკადემიური თანამდებობის მქონე პირის კვალიფიკაცია საბაზისო სასწავლო კურსებში შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (სასწავლო კურსის სპეციფიკით გათვალისწინებული კვალიფიკაციები: მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია და სხვა) დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით. ვეტერინარიის საგანმანათლებლო პროგრამაში მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს ვეტერინარიის ან/და მომიჯნავე დარგში (სასწავლო კურსის სპეციფიკით გათვალისწინებული კვალიფიკაციები: მეცხოველეობა, მედიცინა, ბიომედიცინა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ბიოლოგია და სხვა) დოქტორის/მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით ან/და პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით, პუბლიკაციებით და/ან პრაქტიკული პროექტით. მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე მოწვეული პერსონალი შესაძლებელია უძღვებოდეს: 1. სემინარს/პრაქტიკულ/ლაბორატორიულ მეცადინეობას; 2. სალექციო პროცესს ფაკულტეტის საბჭოს თანხმობითა და გადაწყვეტილებით.

	სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი : მაგისტრანტს უნდა ჰყავდეს კვალიფიციური ხელმძღვანელი/ ხელმძღვანელები და საჭიროების შემთხვევაში თანახელმძღვანელი/ თანახელმძღვანელები, რომლებსაც აქვთ კვლევის სფეროში შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება. სფეროს სპეციფიკიდან და განვითარებიდან გამომდინარე, ვეტერინარიის მაგისტრანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი უნდა იყოს უახლესი ცოდნით აღჭურვილი, აქტიური მონაწილეობა უნდა ჰქონდეს მიღებული სამეცნიერო კვლევებში და გამოქვეყნებული ჰქონდეს სამეცნიერო ნაშრომები, რომელიც შეესაბამება მაგისტრანტის სამაგისტრო ნაშრომის ზოგად თემატიკასა და მიმართულებას; სფეროს სპეციფიკიდან და განვითარებიდან გამომდინარე, თითოეული • მაგისტრანტის სამეცნიერო თანახელმძღვანელი არსებობის შემთხვევაში უნდა იყოს უახლესი ცოდნით აღჭურვილი, აქტიური მონაწილეობა ჰქონდეს მიღებული სამეცნიერო კვლევებში ან გააჩნდეს შესაბამისი პროფესიული გამოცდილება, რომელიც შეესაბამება მაგისტრანტის სამაგისტრო ნაშრომის ზოგად თემატიკასა და მიმართულებას.

6.2 მოთხოვნები მატერიალური რესურსისადმი

დარგის ასპექტი	სპეციალური მოთხოვნები
კლინიკური დისციპლინები	საუნივერსიტეტო და/ან აფილირებული კლინიკა (მემორანდუმის/ ხელშეკრულების საფუძველზე)
	კლინიკური უნარების ცენტრი/ლაბორატორია (საკუთარი ან/და მემორანდუმის/ხელშეკრულების საფუძველზე)
ფუნდამენტური დისციპლინები	სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია/კვლევითი ინსტიტუტი (საკუთარი ან/და მემორანდუმის/ხელშეკრულების საფუძველზე)

VII. დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრები

ვეტერინარიის უმაღლესი განთლების დარგობრივი საბჭოს წევრები

№	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია/დაწესებულება	თანამდებობა
1.	დავით გოდერძიშვილი	სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტო	ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, ვეტერინარიის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე, სსიპ - სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი
2.	მაია კერესელიძე	შპს - ევროპის უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის დეკანის მოვალეობის შემსრულებელი, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი
3.	თენგიზ ყურაშვილი	სსიპ - შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ვეტერინარიისა და მეცხოველეობის სამეცნიერო განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი, ღირსების ორდენის კავალერი
4.	ზურაბ მაკარაძე	სსიპ - შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის დოქტორი, პროფესორი
5.	ლევან მაკარაძე	სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ინჟინერიის, აგრარულ და

			საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელი, სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების საერთაშორისო სავეტერინარო განათლების ასოციაციის პრეზიდენტი, სსიპ - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ტრენერი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ექსპერტი, ღირსების ორდენის კავალერი
6.	ნინო მილაშვილი	სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის დოქტორი, პროფესორი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი
7.	მარიკა ბოკუჩავა	შპს - ევროპის უნივერსიტეტი	მოწვეული ლექტორი, გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) ცხოველთა ჯანმრთელობის ეროვნული პროექტის მენეჯერი
8.	ლევან ციციშვილი	სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	ბიოლოგიის დოქტორი, პროფესორი; სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების ინჟინერინგის ფაკულტეტის ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი, სსიპ - სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის, ვეტერინარიის კვლევის სამსახურის უფროსი, სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების

			ავტორიზაციისა და უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის ექსპერტი, საერთაშორისო ასოციაცია „ვეტერინარები საზღვრებს გარეშე კავკასია“ დამფუძნებელი (პრეზიდენტი),
9.	თეა ოშხერელი	სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	ვეტერინარიის დოქტორი, მოწვეული პროფესორი, სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის აგრარული მეცნიერებების და ბიოსისტემების ინჟინერინგის ფაკულტეტის ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის თანახელმძღვანელი, შპს - პროფესიული განვითარების აკადემიური ცენტრის „ვეტერინარული აფთიაქის/ ზოომდაზიის ვეტერინარი ტექნიკოსის“ მოსამზადებელი მოკლევადიანი პროგრამის მასწავლებელი, შპს - შვეიცარიული აგრარული სკოლის „კავკასია“ პროფესიული განათლების მასწავლებელი, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის ასოცირებული პროფესორი, სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს ვეტერინარული კონტროლის სამმართველოს უფროსი სპეციალისტი
10.	მაია ზერუაშვილი	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	მედიცინის დოქტორი, სურსათის პოლიტიკის დეპარტამენტის სურსათის უვნებლობის სამმართველოს მეორადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი, შპს -

			ევროპის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი
11.	ჯამბულ მალაქელიძე	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სურსათის პოლიტიკის დეპარტამენტის სურსათის უვნებლობის სამმართველოს პირველი კატეგორიის უფროსი სპეციალისტი
12.	დემნა ხელაია	სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტო	ვეტერინარიის დოქტორი, ვეტერინარიის დეპარტამენტის უფროსი, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი
13.	მარინა თურმანიძე	სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო ლაბორატორია (SLA)	ვეტერინარიის დოქტორი, ვირუსოლოგიისა და მოლეკულური ბიოლოგიის ლაბორატორიის მთავარი სპეციალისტი
14.	თამარ ჩხიკვიშვილი	ა(ა)იპ - საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია/	ა(ა)იპ - საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია/USDA „ინვესტირება უვნებელ და ხარისხიან მესაქონლეობაში" (USDA - Food for Progress SQIL - Land O'Lake) მესაქონლეობის და სერტიფიცირების სპეციალისტი
15.	ვალერიან ჩახნაშვილი	ა(ა)იპ - საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია/	ა(ა)იპ - საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია/USDA „ინვესტირება უვნებელ და ხარისხიან მესაქონლეობაში" (USDA - Food for Progress SQIL - Land O'Lake) მესაქონლეობის კოორდინატორი
16.	ნატო ფერაძე	ა(ა)იპ - სექტორული პლატფორმა „მომავლის ფერმერი"	ა(ა)იპ - სექტორული პლატფორმა „მომავლის ფერმერი" კონსულტანტი ვეტერინარი, შპს შვეიცარიული აგრარული სკოლის „კავკასია" პროფესიული პროგრამა ფერმერის ხელმძღვანელი

17.	მარინა ჭიკაიძე	ა(ა)იპ - ბიორაციონალური ტექნოლოგიების კვლევითი ცენტრი	ვეტერინარიის დოქტორი, კლინიკური კვლევების მენეჯერი, შპს - ევროპის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, შპს - ბიოტექსის კლინიკური კვლევების მენეჯერი და კონსულტანტი, ფერმერთა მომსახურებისა და სადისტრიბუციო კომპანიის შპს - „როქი“-ს კონსულტანტი
18.	დავით შალამბერიძე	შპს - ინვეტი	აგრარულ მეცნიერებათა დოქტორი, დამფუძნებელი და დირექტორი
19.	მარიამ ჩხიკვიშვილი	ვეტერინარული კლინიკა „ვეტექსი“	დირექტორი, ა(ა)იპ - წვრილი ცხოველების ვეტერინართა საქართველოს ასოციაციის პრეზიდენტი
20.	ლაშა ავალიანი	ა(ა)იპ - სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების სავეტერინარო განათლების საერთაშორისო ასოციაცია	აგრარულ მეცნიერებათა დოქტორი, უმაღლესი აკადემიური და პროფესიული განათლების სექტორის კურატორი, ამერიკის სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის (USDA) მიერ დაფინანსებული მესაქონლეობის განვითარების პროექტის „ინვესტირება უვნებელ და ხარისხიან მესაქონლეობაში“ დირექტორის მოადგილე
21.	ზვიად ასანიშვილი	სსიპ - ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტო	ვეტერინარიის მაგისტრი, დირექტორის მოადგილე
22.	ირაკლი გოჩიაშვილი	ა(ა)იპ - თბილისის ზოოლოგიური პარკი	მთავარი ვეტექიმი
23.	რევაზ მიტიჩაშვილი	ა(ა)იპ - თბილისის ზოოლოგიური პარკი	ვეტექიმი